

Mirovni inštitut

Inštitut za sodobne družbene in politične študije

LETNO VSEBINSKO POROČILO MIROVNEGA INŠTITUTA 2004

**Poročilo po centrih in
posameznih projektih**

Mirovni inštitut
Metelkova ulica 6
SI - 1000 Ljubljana

Tel.: 01 234 77 20

Fax: 01 234 77 22

Email: info@mirovni-institut.si

www.mirovni-institut.si

Izdano: Ljubljana, februar 2005

Kazalo:

CENTER ZA SODOBNE POLITIČNE ŠTUDIJE	4
SODOBNO DRŽAVLJANSTVO: POLITIKE IZKLJUČEVANJA IN VKLJUČEVANJA (SLOVENIJA IN TRANZIČIJSKE DRŽAVE SREDNJE IN VZHODNE EVROPE)	5
DRŽAVA-NACIJA IN KSENOFOBIA	9
SKUPINA ZA SPREMLJANJE NESTRPNOSTI	13
DELAVSKO-PUNKERSKA UNIVERZA – DPU	15
REŠEVANJE KONFLIKTOV V SKUPNOSTI.....	17
FORUM MIROVNEGA INŠTITUTA.....	20
NACIONALNA FOKUSNA TOČKA EVROPSKEGA CENTRA ZA SPREMLJANJE RASIZMA IN KSENOFOBIE (EUMC)..	22
CENTER ZA CIVILNO DRUŽBO	24
MIGRACIJSKE IN AZILNE POLITIKE	25
PROTIDISKRIMINACIJSKE POLITIKE	28
ČLOVEKOVE PRAVICE – IZOBRAŽEVANJE IN MONITORING	30
ZBIRKA POLITIKE	33
RAZVOJ NEVLADNEGA SEKTORJA.....	35
CENTER ZA KULTURNO POLITIKO	37
EKONOMIKA KULTURE	38
KULTURNA VZGOJA – EVALVACIJSKA ŠTUDIJA	40
KULTURA NOVA – EVALVACIJSKA ŠTUDIJA	42
CENTER ZA SPOL IN POLITIKO	44
POLICY FRAMES AND IMPLEMENTATION PROBLEMS – THE CASE OF GENDER MAINSTREAMING (WWW.MAGEEQ.NET)	45
SOCIOLOŠKA KONCEPTUALNA ANALIZA DRUŽINSKE POLITIKE V SLOVENIJI Z VIDIKA DRUŽINSKIH SPREMEMB – POSTDOKTORSKI PROJEKT	47
RAZISKOVALNI PROJEKT »VSAKDANJE ŽIVLJENJE GEJEV IN LEZBIJK V SLOVENIJI«	50
OKVIRI ENAKOSTI SPOLOV: PROSTITUCIJA MED KATOLICIZMOM, LIBERALIZMOM IN SOCIALNO DEMOKRACIJO. PRIMERJAVA MED AVSTRIJO IN SLOVENIJO)	54
CENTER ZA SODELOVANJE VZHOD – VZHOD	56
UPORABA PERSPEKTIVE ETIKE SKRBI V SOCIALNI POLITIKI	57
ŽENSKO V MIGRACIJAH IN RANLJIVOST PRI TRGOVANJU Z LJUDMI.....	60
VLADNI PRORAČUN SKOZI PERSPEKTIVO SPOLA	63
PRIHODNOST EVROPSKO-AMERIŠKIH ODNOSOV	66
KREPITEV MANJŠIN V MEDIJIH V VEČKULTURNIH DRUŽBAH	69
SODELOVANJE PRI PROJEKTIH V MREŽI EAST EAST PROGRAM: PARTNERSHIP BEYOND BORDERS PROGRAM...	72
CENTER ZA MEDIJSKO POLITIKO	74
MEDIJSKA POLITIKA	75
NOVINARSKI VEČERI	78
MEDIJSKO LASTNIŠTVO	81
MEDIA WATCH	85
MANJŠINSKI MEDIJI V SLOVENIJI.....	89
MEDNARODNO SODELOVANJE NA PODROČJU MEDIJEV	93
KNJIŽNICA MIROVNEGA INŠTITUTA	97
KNJIŽNIČNA IN INFORMACIJSKA DEJAVNOST SPECIALNE KNJIŽNICE MIROVNEGA INŠTITUTA.....	98
POSEBNI PROGRAMI	100
PROGRAM RAZISKOVALNIH ŠTIPENDIJ MIROVNEGA INŠTITUTA 2003.....	101

CENTER ZA SODOBNE POLITIČNE
ŠTUDIJE

Sodobno državljanstvo: politike izključevanja in vključevanja (Slovenija in tranzicijske države srednje in vzhodne Evrope)

Vodja projekta

Izred. prof. dr. Vlasta Jalušič

vlasta.jalusic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Mag. Mojca Pajnik, mag. Roman Kuhar, dr. Simona Zavratnik-Zimic.

Namen in cilji

Cilji raziskovalnega projekta so bili naslednji:

- 1) Umestiti sodobni pojem in koncept državljanstva v kontekst tranzicijskih družb vzhodne in srednje Evrope;
- 2) ugotoviti njegov pomen za politično enakost, participacijo, in družbeno kohezijo;
- 3) proučiti nekatere primere konkretnih konceptov in praks državljanstva v državah demokratičnega prehoda, posebej pa v Sloveniji, ter jih primerjati med seboj;
- 4) pripraviti izhodišča za spremembe in spremljanje politik izključevanja na nekaterih izbranih področjih.

Izvedba

V letu 2004 se je projekt zaključil. Izvedli smo študijo o izključenih v postopkih podeljevanja slovenskih državljanstev, študijo o diskurzu o homoseksualnosti v slovenskih medijih, študijo o parlamentarnih razpravah o kvotah za ženske v politiki, študijo o trgovini z ljudmi. Proučevali smo javne razprave, zakonodajo in izvedli intervjuje, proučili tudi izbrane javne debate, strateške dokumente, normativne okvire, tako nacionalne kot EU - zakone in politične prakse, ki so pomembneje vplivale na status pripadnikov različnih navedenih skupin v primeru Slovenije. Izdelali smo analizo odnosa med konceptom in prakso državljanstva in feminizmom v vzhodni Evropi, študijo o razmerji med državljanstvom in

človekovimi pravicami v državah srednje in vzhodne Evrope, študijo istospolno usmerjenih ter študijo o diferenciranem državljanstvu žensk. Nekatera spoznanja iz tega projekta smo tudi že vključili v projekt, v katerem sodelujemo v 5. okvirnem programu EU. V tem letu sta sledila diseminacija in publiciranje ter zaključevanje študija mladih raziskovalcev, Romana Kuharja in Mojca Pajnik. R. Kuhar je pripravljala disertacijo z naslovom Intimno državljanstvo, M. Pajnik Feministične kritike pojma javnosti pri Habermasu.

Dogodki

Posebnih dogodkov v zadnjem letu (prvega pol leta do izteka raziskave) ni bilo.

Javno dostopni rezultati (za leto 2004)

JALUŠIČ VLASTA, Človekove pravice žensk : uvodna pojasnila in dokumenti (Women's Human Rights: introduction and documents), editor. Ljubljana: Društvo Amnesty International Slovenije: Mirovni inštitut, 2004 (souredništvo z Deanom Zagorcem)).

JALUŠIČ VLASTA, »Gender and Victimization of the Nation as Pre-and Post-War Identity Discourse«, in: Seifert, Ruth (ed.), Gender, Identität und kriegerischer Konflikt. Das Beispiel des ehemaligen Jugoslawien. Lit. Verlag Münster, Münster, 2004, 26-39.

ZAVRATNIK ZIMIC, Simona (ur.). Women and trafficking, (Edition Politike, Politike Symposium). Ljubljana: Peace Institute, Institute for Contemporary Social and Political Studies, 2004.

ZAVRATNIK ZIMIC, Simona Migration trends in selected EU applicant countries, Vol. 6. Slovenia : the perspective of a country on the 'Schengen periphery', (European Commission project). Vienna: International Organization for Migration, 2004. VIII

Simona Zavratnik-Zimic in Mojca Pajnik (skupaj s soavtoricami), Where in the puzzle : trafficking from, to and through Slovenia : assesment study. Ljubljana: International Organization for Migration, 2003. 90 str.

ZAVRATNIK ZIMIC, Simona, Začasni, vsiljeni, enostavno odvečni? : (začasno zatočišče beguncev v Sloveniji) : oddaja "Vem - veš", izobraževalni program TV Slovenija, I. program. 2002

ZAVRATNIK ZIMIC, Simona, PAJNIK, Mojca. Trgovanje z ženskami : perspektiva žrtve. Teor. praksa, 2004, letn. 41, št. , str. v tisku.

PAJNIK, Mojca. Populistične razsežnosti vprašanja "džamija - da ali ne". Dialogi (Maribor), 2004, 1-2, str. 63-68.

KUHAR, Roman. My trouble with queer. Cultural Studies Review, 2004, vol. 10, no. 1, str. 129-131. KUHAR, Roman. Pravična in nepravična diskriminacija : odnos Rimskokatoliške cerkve do homoseksualnosti. Poroč. Skupin. spremlj. nestrp., 2004, št. 3, str. 28-55.

Partnerji

East East program Open Society Institute

Financerji

Ministrstvo za znanost, šolstvo in šport

Pomen raziskave za razvoj znanosti:

V Sloveniji in v regiji nasploh večina pravnih in politoloških študij državljanstva obravnava državljanstvo kot status in ga ne povezuje z vprašanjem razlik in izključenosti ter njihovih posledic za sam status državljanstva ter družbene kohezije. Sociološke študije, ki se sicer ukvarjajo z socialno izključenostjo in neenakostjo ter s socialnimi dimenzijami posledic politik izključevanja, jih ne analizirajo v luči koncepta in praks državljanstva, temveč predvsem v luči potrebnosti zaščitnih (socialnih) politik. Glavni rezultat projekta je bila na eni strani problematizacija tovrstnega pristopa, hkrati pa kritika neoliberalnega razumevanja nacionalnega državljanstva kot statusa. Ob tem so bile odprte problematike evropskega, lokalnega, socialnega in intimnega državljanstva. V tem okviru je projekt močno prispeval k spremembi paradigme razmišljanja o državljanskih politikah kot nevtralnem mehanizmu. V projektu smo analizirali konkretne fenomene izključevanja, politične prakse in ideologije, ki jih pogojujejo, ter podali osnove za kritični pristop do ideoloških okvirov in diskurzivnih praks državljanstva. Posebej smo razvijali sicer slabo zastopano feministično analizo politik in ugotavljali, v katerih segmentih prispevajo k izključevanju ali vključevanju dimenzije spola. Hkrati smo se vključili v razpravo o post-nacionalnem državljanstvu, aktivnem in multikulurnem državljanstvu, analizirali omejitve konceptov državljanstva v okviru post-nacionalnega razmišljanja ter razvijali smer razmišljanja o aktivnem državljanstvu in politični odgovornosti državljanov v obdobju globalizacije. Raziskava je razvila teoretične osnove za nadaljnji razvoj aplikativnega pristopa: iz povezovanja koncepta državljanstva s tematiko izključevanja in vključevanja smo izpeljali kritične multidisciplinarne analize posameznih politik, njihovih ideologij ter strukturnih in nevidnih mehanizmov izključevanja in sicer skozi kvalitativno analizo konkretnih političnih razprav, dokumentov, strategij, zakonov in akcij vladnih ustanov ter drugih političnih akterjev.

Država-nacija in ksenofobija

Vodja projekta

Doc. dr. Tonči Kuzmanić

tonci.kuzmanic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Vlasta Jalušič, Gorazd Korošec, Gorazd Kovačič, Tatjana Pezdir, Mojca Pajnik, Ciril Oberstar

Namen in cilji

Namen projekta je preiskati vprašanje ksenofobije in rasizma v pogojih postsocializma in sicer predvsem na primeru Slovenije. Osnovna povezava med ksenofobijo in rasizmom se nanaša na kompleks t.i. nacije-države kot se je le ta oblikovala/oblikuje v postsocialistični tranziciji. Projekt se deli na dve večji področji. Prvič, ima teoretske dimenzije v tem smislu, da se ukvarja s preiskovanjem tradicije (Hobbes, Machiavelli, Kant, Marx, Arendt...) in njenim vplivom na oblikovanje: a) »mišljenja«, ki temelji na kompleksu »nacije-države« (konceptualni pojmi kot so nacija, država, družba...) in pa b) »praks«, ki se tako ali drugače sklicujejo ali samoutemeljujejo na ravno the pojmi in iz njih izhajajočih paradigem. Drugič, projekt je hkrati empiričen, saj smo naredili 60 globinskih intervjujev, z ljudmi, ki se jim »tranzicija dogaja« in ki smo jih spraševali predvsem o njihovem »ne/razumevanju« pojavov kot so ksenofobija, diskriminacija, rasizem, nacija, država... oz. o njihovem odnosu do le-teh.

Izvedba

V letu 2004 se je projekt nahajal v svoji osrednji fazi. Triletni projekt je namreč bil v svojem drugem letniku, ko smo objavljali prve rezultate, po drugi strani pa je v tem letu potekal tudi najbolj zahtevni del empirične raziskave (terensko delo). Po eni strani smo torej v letu 2004 predvsem delali na dokončni pripravi, izvajanju ter prvih grobih obdelavah terenske raziskave (v ožjem pomenu

končana jeseni), po drugi pa smo nastopali na konferencah, debatirali tekste in objavljali nekatere delne rezultate.

Dogodki

Večkrat smo nastopali na konferencah (denimo v Londonu, Beogradu, Ljubljani...), okroglih mizah (predvsem Ljubljana in Slovenija) ter v medijih množičnega obveščanja (intervjuji, izjave...), ki so se pojavljale toliko bolj kolikor so potrebe okolja (naraščajoča ksenofobnost, pojavi kulturnega rasizma in šovinizma...) bile večje.

Javno dostopni rezultati

- KOVAČIČ, Gorazd, KUZMANIĆ, Tonči. Pojmovanje države in nacije pri novorevijaših v osemdesetih letih. *Čas. krit. znan.*, 2004, letn. 32, št. 215/216, str. 245-265.
- KUZMANIĆ, Tonči. Kaj (ne)strpnost je in kako jo lahko kot koncept uporabljamo/zlorabljam?. *Poroč. Skupin. spremlj. nestrp.*, nov. 2004, št. , str. 150-174.
- KUZMANIĆ, Tonči. Raspad SFR Jugoslavije I nasljedstvo : narodnjaštvo a ne nacionalizam. V: HADŽIĆ, Miroslav. *Nasilno rasturanje Jugoslavije, uzroci, dinamika i posljedice*. Beograd: CCVO, OSCE, 2004, str. 81-102.
- KUZMANIĆ, Tonči. Disintegration of the SFR Yugoslavia and its legacy : populism - not nationalism. V: HADŽIĆ, Miroslav. *The violent dissolution of Yugoslavia, causes, dynamnics and effects*. Beograd: CCVO, OSCE, 2004, pp. 88-103.
- KUZMANIĆ, Tonči. *Social and Society : xenopfobia, nationalism in post socialist circumstances : predavanje za profesorje na oddelku za Politične vede na Centralno Evropski Univerzi v Budimpešti, 16. maj 2004*. 2004, 2004.
- KUZMANIĆ, Tonči. *Disintegration of the SFR Yugoslavia and its legacy : populism - not nationalism : vabljeno sodelovanje na mednarodni konferenci The Violent Dissolution of Yugoslavia, Causes, Dynamnics and Effects, Belgrade, 12 - 15 marec 2004, Faculty of Political Science*. 2004, 2004.

- JALUŠIČ, Vlasta. Rod I viktimizacija nacije : predratni I posleratni diskurz identiteta. V: HADŽIĆ, Miroslav. *Nasilno rasturanje Jugoslavije, uzroci, dinamika i posljedice*. Beograd: CCVO, OSCE, 2004, str. 145-166.
- JALUŠIČ, Vlasta. Gender and victimization of the nation as pre and post-war identity discourse. V: HADŽIĆ, Miroslav. *The violent dissolution of Yugoslavia, causes, dynamnics and effects*. Beograd: CCVO, OSCE, 2004, pp. 145-166.
- KOROŠEC, Gorazd. Hobbes, utemeljitev politike in moderna država. *Problemi (Ljubl.)*, 2004, letn. 42, št. 1/2, str. 51-87.
- KOVAČIČ, Gorazd, KUZMANIĆ, Tonči. Pojmovanje države in nacije pri novorevijaših v osemdesetih letih. *Čas. krit. znan.*, 2004, letn. 32, št. 215/216, str. 245-265.
- PAJNIK, Mojca. Populistične razsežnosti vprašanja "džamija - da ali ne". *Dialogi (Maribor)*, 2004, 1-2, str. 63-68.

Partnerji

/

Financerji

MŠZŠ

Kratka evalvacija

Ocena rezultatov, učinka na uporabnika ali na spremembe politik: Projekt je v svoji osnovi nadaljevanje prejšnjega dela vodje projekta in tima na sorodni tematiki. Rezultati so, gledano s stališča projekta, dobri, objave tudi. Vpliv v javnosti je, sodeč po odzivih, dokaj ugoden, saj smo s svojimi stališči redno prisotni v javnosti. Učinek na spremembe politik je nekaj kar težko merimo, a vendarle lahko rečemo, da so stališča raziskovalnega tima pripoznana v širši in strokovni javnosti kot tista, ki omogočajo drugačno tretiranje pojavov, s katerimi se raziskovalni tim ukvarja.

Ocena publikacij in javnega odziva projekta: Publikacije so kvalitetne pa tudi odzivi zainteresiranih javnosti so prisotni. Le ti se delijo v grobem na dva dela:

tisti, ki se v rezultatih objav pripoznajo kot »simbolno ogroženi« so sovražni do pisanja, raziskovanja in objavljanja the vrst raziskav, tisti, ki so realno ogroženi pa pozitivno in simpatijami gledajo na nastope in publiciranje. Pomembno je opozoriti, da je glavna publikacija (na osnovi empirične raziskave) šele v nastajanju in bo pripravljena v letu 2005, objavljena pa v letu 2006.

Ocena, kaj rezultati iz leta 2004 pomenijo za nadaljevanje tega oz. nadaljevalnega projekta v letu 2005 in naslednjih letih: Doseženi rezultati ponujajo realno osnovo za upanje, da bo tudi leto 2005 plodno raziskovalno leto. Posebej v luči omenjenega dejstva, da v zadnjem letu raziskave bomo poleg še nekaterih parcialnih člankov na »konceptualne tematike« v tem letu dokončali tudi interpretativni del empirične raziskave. Glede na dejstvo, da smo dobili kvalitetne empirične materiale je realno pričakovati tudi kvalitetno študijo, ki bo empirično in teoretično obdelala problem ksenofobije, rasizma, nacije-države in postsocializma.

Skupina za spremljanje nestrpnosti

Vodja projekta

Doc. dr. Tonči Kuzmanić
tonci.kuzmanic@mirovni-institut.si

Uredniki

Tomaž Trplan, Sabina Autor in mag. Roman Kuhar

Namen in cilji

Namen Skupine za spremljanje nestrpnosti je spremljanje, analiziranje in javno opozarjanje na fenomene nestrpnosti ter tako odpirati javni prostor za reševanje z nestrpnostjo povezanih problemov.

Izvedba

Uredniki Poročila so na podlagi posveta in uredniških priporočil k sodelovanju povabili avtorje/ice, člane skupine in druge. Poročilo skupine za spremljanje nestrpnosti obsega 181 strani z avtorskiimi članki, povzetki le-teh v angleškem jeziku in prevodom: Srečo Dragoš: *Islamofobija na Slovenskem*; Roman Kuhar: *Pravična in nepravična diskriminacija*; Borut Mekina: *Izbrisani, prvi polčas: Odločna zmaga desnice*; Brankica Petković: *Ne le sosedje, tudi najboljši sosed ne mara Romov*; Nataša Velikonja: *Svojat proti neoliberalnemu konsenzu*; Hajrudin Hromadžić: *On-line forumi*; Mojca Pajnik: *Kanonizacija javnega mnenja*; Alenka Spacal: *Umetnice: »lepe«, »nežne«, »intuitivne«* ; Tonči Kuzmanić: *Kaj (ne)strpnost je in kako jo lahko kot koncept uporabljamo/zlorabljam*; Voltaire: *Filozofski slovar: Toleranca*

Dogodki

31. avgusta 2004 smo v knjižnici Mirovnega inštituta pripravili tiskovno konferenco, namenjeno predstavitvi revije.

Javno dostopni rezultati

Izid publikacije Poročilo skupine za spremljanje nestrpnosti in predstavitev na spletni strani.

Partnerji

/

Financerji

Open Society Institute

Kratka evalvacija

Opazili smo, da je kljub veliki odmevnosti v medijih (Delo, Večer, Dnevnik, RTV SLO, POP TV, Radio Študent, Rado Triglav, MARŠ) ob izidu Poročila, vpliv veliko manjši kakor bi bilo pričakovano. Zato smo se odločili, da bomo naslednjo številko na vsebinski ravni razširili in problem nestrpnosti postavili v širši družbeni kontekst, ter organizirali spremljevalne javne dogodke.

Delavsko-punkerska univerza – DPU

Vodja projekta

Doc. dr. Tonči Kuzmanić
tonci.kuzmanic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Goran Forbici, koordinator projekta
goran.forbici@mail.mirovni-institut.si

Člani programskega odbora DPU: Sabina Autor, Živa Humer, Ciril Oberstar, Gregor Ilaš, Gregor Ilaš. Maks Kaš, Gorazd Kovačič, Andrej Pavlišič, Gal Kirn.

Namen in cilji

Projekt je namenjen predvsem dodiplomskim in podiplomskim študentom humanistike in družboslovja, pa tudi vsem ostalim zainteresiranim za aktualne politične teme in aktualne družboslovne/humanistične razprave. Namen DPU je izobraževati na področju sodobnih družbenih in političnih tem; odpirati marginalizirane strokovne teme; razvijati samostojno mišljenje. Hkrati raziskuje možnosti politične participacije javnosti in dviguje raven javnih razprav. Nenazadnje s posredovanjem aktualnih znanstvenih dognanj širši javnosti omogoča boljši vpogled v družbeni in gospodarski razvoj.

Izvedba

- 14 predavanj 7. letnika DPU: *Ljubezen in politika* (jan. – apr.)
- 6 predavanj 8. letnika DPU: *Postfordizem* (nov. – dec.)
- 4 bralni krožki
 - a) SLOVNICA MNOŠTVA (jan. – feb.)
 - b) ZGODOVINA POLITIČNE MISLI (jan. – jun.)
 - c) FOUCAULT IN BIOPOLITIKA (feb. – jun.)
 - d) KRITIKA POLITIČNE EKONOMIJE (sept.–dec.)
- simpozij *Kant in politično* (9. 12. 2005)

- mednarodna poletna šola politične teorije
VIOLENCE AND POLITICS: THE CHALLENGES
OF OUR TIME. READING HANNAH ARENDT
(17. - 26. sept.)

Javno dostopni rezultati

- Levica : zbornik predavanj 4. letnika
Delavsko-punkerske univerze, Mirovni inštitut, 2004

Financerji

- HESP, OSI Budapest
- MŠZŠ
- MzK
- MOL - Urad za mladino
- Urad RS za mladino
- The Barry Amiel & Norman Melburn Trust
- MOVIT NA MLADINA
- OSI NY
- Študentska založba
- Založba Krtina
- Radio Študent

Kratka evalvacija

V okviru projekta Delavsko-punkerska univerza je bil v letu 2004 v celoti izvedel načrtovani program. Izbira naslovnih tem letnikov, *Ljubezni in politike* ter *Postfordizma*, je zvesto sledila zastavljenim smernicam. Družbeno-politične realnost je bila tematizirana v vseh njenih aspektih, naj gre za političnega, kulturnega, pravnega ali pa tehnološkega in ekonomskega, in s tem javnosti ponujena celovita in interdisciplinarna refleksija le-te, s tem pa dosežen poglobitveni zastavek projekta, da predstavlja odgovor na pomanjkljivosti rednih, tj. formalnih akademskih struktur in programov kot tudi korektiv različnim oblikam neformalnega, ne-akademskega »političnega izobraževanja«.

Reševanje konfliktov v skupnosti

Koordinatorica projekta

Mojca Sušnik

mojca.susnik@mirovni-institut.si

Sodelavke

Elizabeta Kirn, Ernesta Koprivc, Mojca Manček, Meta Privšek, Ksenija Šabec in Katarina Višnar.

Namen in cilji

V letu 2004 je bilo pomembno usposabljanje nekaterih članic in prvi »preizkus« delovanja tehnike dialoga (»Field Process«) na terenu. Hkrati je bil eden od ciljev skupine priprava vsebine predstavitvenega letaka skupine ter prijava projekta na razpise za pridobitev finančnih sredstev. V okviru usposabljanja so članice Mojca Manček, Ernesta Koprivc in Katarina Višnar sodelovale na mednarodni poletni šoli Central European Summer School for Conflict Resolution (CESS-CR) → training program for "Community-based Conflict Resolution (CBCR)" (Salzburg, Austria), v organizaciji "European Institute for Community-based Conflict Resolution" iz Avstrije.

Izvedba

Spomladi sta dve članici razmišljali o izvedbi delavnice s prebivalci Miklošičevega trga in okolice, vendar kasneje (zaradi več razlogov) do realizacije ni prišlo. Sicer je bila prva polovica leta namenjena pridobivanju finančnih sredstev ter pripravam na aktivnosti v drugi polovici. Tako smo se s projektom "A Community - Building Dialogue between Majority and Roma Population in Slovenia" prijavile na Svet Evrope (Confidence-building Measures Programme), a žal bile neuspešne. Poleti smo se udeležile izobraževalne mednarodne poletne šole ter organizirale delavnico, jeseni pa izvedle strateški sestanek vseh sodelavk. Skozi vse leto je aktivno delovala interna mailing lista.

Dogodki

V času od 6. do 14. septembra so nekatere članice sodelovale na izobraževalni mednarodni poletni šoli Central European Summer School for Conflict Resolution, kjer so pridobile nova znanja in izkušnje za delovanje na terenu. Hkrati je članica Katarina Višnar tam utrdila konceptualno zasnovo za izvedbo dialoga v Sloveniji in tako je 16. septembra Mojca Sušnik vodila delavnico na temo »Spomeniško varstvo 21. stoletja: je mogoče iskati nove kvalitete varstva v krepitvi sodelovanja stroke in civilnodružbenih iniciativ?« S tem je skupina začela z delom na terenu, hkrati pa zaključila, da je nujna izdelava predstavitvenega letaka o tem, kaj skupina sploh lahko ponudi. Tako so članice 16. in 17. oktobra v Pliskovici uspešno izpeljale strateški sestanek in tako postavile temelje za nadaljnje delo. Mojca Manček se je udeležila tudi mednarodne konference »Education and Peace«, ki jo je organizirala »Adult Education Society« v Beogradu. Aktivna je bila tudi interna mailing lista „Rekos-Dream team“, katere aktivnost se še povečuje.

Javno dostopni rezultati

Izvedena je bila konkretna delavnica na terenu, katere učinki bodo vidni v prihodnosti na področju spomeniškega varstva. Izdaja letaka je zaradi pomanjkanja finančnih sredstev preložena na bližnjo prihodnost.

Partnerji

European Institute for Community-based Conflict Resolution, Salzburg, Austria (dr. Hania Fedorowicz)

Financerji

Mirovni inštitut, Inštitut za sodobne družbene in politične študije, Ljubljana

Kratka evalvacija

Projekt je bil glede na zastavljene cilje in namene izveden razmernoma uspešno. Skupina REKOS je uspešno nadaljevala usposabljanja za uporabo tehnik reševanja konfliktov na terenu. Pri pridobivanju finančnih sredstev pa projekt pri Svetu Evrope žal ni bila uspešen. Tako je tudi načrt aktivnosti v letu 2005

minimalističen, vendar bo skupina pripravila nov predlog in ga poslala na druge razpise. V smislu organiziranja javnih dogodkov lahko ocenim izvedbo delavnice kot odlično izhodišče za pridobivanje izkušenj in spodbudo za organizacijo novih delavnic (v februarju že načrtovana nova delavnica, ki bo hkrati tudi zaključek prvega dela usposabljanja dveh članic na poletni šoli).

Forum Mirovnega inštituta

Koordinator

Mag. Roman Kuhar
roman.kuhar@mirovni-institut.si

Sodelavci

Raziskovalci/ke in sodelavci/ke Mirovnega inštituta.

Namen in cilji

Forum Mirovnega inštituta je oblika odpiranja javne debate. Naloga Foruma, ki poteka kontinuirano, je razprava o zamolčanih ali prezrtih perečih političnih, socialnih in kulturnih problemih. Gostje Foruma – vidne osebnosti slovenskega in mednarodnega javnega (strokovnega in političnega) življenja – se opredeljujejo do dilem preteklosti, sedanjosti in prihodnosti in s tem prispevajo k širjenju demokratičnih obzorij v razmerah postsocializma.

Izvedba

Za vsebine smo se odločali prvenstveno glede na osnovi projektov, ki smo jih na Mirovnem inštitutu izvajali (v teh primerih gre za raziskovalna projekta 'Mageeq' in napoved četrte številke Poročila skupine za spremljanje nestrpnosti), predstavljanje rezultatov oziroma projektov pa smo povezali z aktualnimi družbeno-političnimi temami, s katerimi se je Slovenija v tem času soočala. O forumih so poročali osrednji slovenski mediji.

Dogodki

V letu 2003 smo organizirali dva foruma:

- Nestrpnost, diskriminacija in Evropska unija (9. junij 2004)
- Onstran razprave o razliki in enakosti: integracija načela enakih možnosti spolov (24. september 2004)

Javno dostopni rezultati

/

Partnerji

/

Financerji

OSI New York

Kratka evalvacija

V letošnjem letu smo pripravili manj Forumov kot pretekla leta, prvenstveno zaradi finančnih ovir, pa tudi zaradi velikih študijskih obveznosti koordinatorja Forumov. V prihodnosti bomo Forume uporabljali kot enega od načinov diseminacije rezultatov našega dela in razprave o vprašanjih, ki se jih lotevamo. Ob tem pa bomo ohranili tudi izvorni namen Forumov, ki je v razpravah aktualnih, a zamolčanih vidikih političnih problemov. Sicer pa, podobno kot lansko leto, lahko ugotovimo, da je Forum znana »institucija« Mirovnega inštituta, ki dosega svoje cilje in postavlja vprašanja, za katere v drugih javnih debatah ponavadi ni prostora.

Nacionalna fokusna točka Evropskega centra za spremljanje rasizma in ksenofobije (EUMC)

Vodja projekta

Tomaž Trplan

tomaz.trplan@mirovni-institut.si

Sodelavci

/

Namen in cilji

NFT pripravlja poročila za EUMC, čigar osnovna naloga je Evropski uniji in državam članicam zagotavljati objektivne, zanesljive in primerljive informacije in podatke o rasizmu, ksenofobiji, islamofobiji in antisemitizmu na evropski ravni in tako prispevati k vzpostavitvi ukrepov in smernic pri delovanju proti rasizmu in ksenofobiji.

Poročila EUMC so predstavljena v evropskem parlamentu, svetu EU, evropski komisiji in državah članicah

Izvedba

Delo na projektu se je pričelo s 1. junijem 2004 in je trajalo do vključno 14. januarja 2005. V tem času smo pripravili 2 poročili (kratko za leto 2003 in letno 2004), uredili dve bazi podatkov (Raxen database in Country Infosheets), tri krajša poročila (Rapid Response) in eno študijo (o Romih in izobraževanju).

Dogodki

/

Javno dostopni rezultati

Pogodba z EUMC nam ne dovoli objave rezultatov, dokler ne dobimo od njih eksplicitne odobritve za posamični izdelek.

Partnerji

EUMC

Financerji

EUMC

Kratka evalvacija

Rezultati zaenkrat še nimajo učinka, prva primerjalna poročila, pripravljena na podlagi naših poročil, bodo objavljena šele v letu 2005 in takrat tudi predstavljena v evropskem parlamentu, itd. Učinke bo torej možno oceniti šele v nadaljevanju projekta. Prijava na razpis za nadaljevanje projekta je bila oddana v skladu z navodili, trenutno čakamo na rezultate.

CENTER ZA CIVILNO DRUŽBO

Migracijske in azilne politike

Vodja projekta

mag. Aldo Milohnič
aldo.milohnic@mirovni-institut.si

Sodelavci

dr. Simona Zavratnik Zimic, Tatjana Pezdir in drugi.

Namen in cilji

Gre za široko zasnovano projektno polje, ki vključuje izvedbo manjših raziskovalnih projektov, organizacijo delavnic, konferenc, predavanj, kakor tudi sodelovanje v skupini NVO, ki se ukvarjajo z azilno in begunsko problematiko. Projekt je namenjen izboljšanju položaja beguncev, prosilcev za azil in drugih migrantov, ozaveščanju javnosti, izmenjavi informacij med NVOji aktivnimi na tem področju, raziskovanju migracijskih trendov, in drugim s tem povezanim ciljem.

Izvedba

Sestanki na vladnem sektorju za azil so potekali kontinuirano tekom celega leta, poleg tega pa smo se občasno srečevali predstavniki in predstavnice NVO na naših internih sestankih. Skupaj smo pripravili pripombe na vladno uredbo o pravicah in dolžnostih beguncev v RS (marec – april) in na osnutek novega zakona o začasni zaščiti (julij – avgust). Poleg tega smo organizirali (S. Zavratnik, T. Pezdir) eno mednarodno konferenco v okviru East-East programa (junij), en seminar za NVOje (maj) in eno okroglo mizo o položaju migrantov v Italiji (december). Med letom smo večkrat predavali in prezentirali izsledke svojih raziskav na številnih konferencah in seminarjih v Sloveniji, Avstriji, BiH, na Češkem in na Hrvaškem. Kot strokovni konzultanti smo sodelovali tudi pri konceptualizaciji umetniškega projekta o migracijah v Sloveniji.

Dogodki

- "Migracijske politike in trendi – odzivi nevladnih, vladnih in medvladnih akterjev", seminar za NVOje, ki se ukvarjajo z azilno-begunsko problematiko, Ljubljana, 13. maj.
- "Women in Migration and Vulnerability for Trafficking in Human Beings" (East-East konferenca), Piran, 9-12. junij
- "Migranti v Italiji: restriktivnost vladnih politik vs. iniciative civilne družbe", okrogla miza, Ljubljana, 17. december

Javno dostopni rezultati

- Vpliv na izboljšanje tujske in begunske zakonodaje.
- Nadpovprečno obiskani dogodki, ki smo jih organizirali v okviru tega projektnega polja (cf. rubrika "Dogodki")
- Vabljeni predavanja in prezentacije na konferencah in seminarjih (A. Milohnić, T. Pezdir, S. Zavratnik: "Asylum and Migrations in Slovenia" na konferenci Right of Asylum in Enlarged EU: 1st International Conference of Cross Border Asylum Action, Schlaining (Avstria), 23-25. januar; T. Pezdir: "Sodobni migracijski tokovi" na seminarju o prostovoljnem delu, Slovenska filantropija, Vojsko, januar; T. Pezdir: "Contemporary Migrations in Slovenia", predavanje za tuje študente, Mirovni inštitut, Ljubljana, 31. marec; A. Milohnić: "Human rights approach to migrations" na seminarju za novinarje Migration Reporting, Mirovni inštitut, Ljubljana, 13. oktober; N. Kogovšek in A. Milohnić: "Pravo na azil u Sloveniji: naučene lekcije" na seminarju Stranac kao bližnji? Pravo na azil u Hrvatskoj – poteškoće u primjeni civilizacijskih standarda, Heinrich Böll Stiftung, Zagreb, 9. december; T. Pezdir: Transnational Communities: the Case of Migrants from B&H in Slovenia", Socrates Program, Dunaj itn.)
- Objave lastnih prispevkov, kakor tudi novinarska poročila o naših dogodkih in o delovanju skupine NVO na področju azila.

Partnerji

Amnesty International Slovenije, KUD France Prešeren, Slovenska filantropija, Fundacija GEA 2000, Pravno-informacijski center nevladnih organizacij – PIC, Filozofska fakulteta – Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo

Financerji

OSI-NY, delno tudi partnerske organizacije (delovne ure, kritje nekaterih stroškov za organizacijo dogodkov ipd.)

Kratka evalvacija

Neformalna skupina nevladnih organizacij, ki so aktivne na področju azilne in begunske problematike, komunicira prek elektronske mailing liste in se občasno sestaja, ko je to potrebno. Bolj redni so sestanki NVO in vladnih predstavnikov, ki potekajo enkrat na mesec na sektorju za azil MNZ. Glede sodelovanja z drugimi NVOji v Sloveniji smo torej lahko zadovoljni, prav tako vzdržujemo stike s sorodnimi organizacijami iz tujine, s poudarkom na dežele v naši neposredni soseščini (Avstrija, Italija, Madžarska, Hrvaška, BiH). Lahko smo zadovoljni tudi s številom dogodkov, ki smo jih organizirali sami, pa tudi tistih, pri katerih smo sodelovali, bodisi z lastnimi predavanji in prezentacijami, ali pa samo kot udeleženci. Leto 2005, v katerem naj bi glede na najave UNHCR zaprl svoje predstavništvo v Sloveniji, bo bržkone prineslo nove izzive za NVOje aktivne na področju begunske in azilne problematike.

Protidiskriminacijske politike

Vodja projekta

Tatjana Pezdir
tatjana.pezdir@guest.arnes.si

Sodelavci

mag. Neža Kogovšek, mag. Aldo Milohnič

Name in cilji

V letu 2004 sta v okviru centra za civilno družbo nastala dva projekta, s katerimi bo Mirovni inštitut v prihodnjem letu dal svoj prispevek na področju krepitve protidiskriminacijskih ukrepov v Sloveniji. Projekt "Development and implementation of a non-discrimination pre-services and in service training programme for judges and prosecutors on the basis of human rights education", ki ga izvajamo v sodelovanju z nosilcem projekta European Training and Research Centre for Human Rights and Democracy iz Graza, je namenjen senzibilizaciji sodnikov in tožilcev za pojave diskriminacije. Drugi projekt, "Capacity building civil society dealing with anti-discrimination", katerega nosilec je Human European Consultancy iz Utrechta, pa je namenjen izobraževanju predstavnikov NVO v Sloveniji, ki so aktivni na področju protidiskriminacije.

Izvedba

Oba projekta smo pripravili v drugi polovici leta 2004 in tudi že dobili odobreno podporo Evropske komisije. Projekta sta usklajena z nosilnima organizacijama, največji del dejavnosti pa bo potekal v letu 2005.

Dogodki

Vsi dogodki (seminarji, delavnice) bodo potekali v letu 2005. Letos smo se udeležili nekaterih pripravljalnih delovnih srečanj v Grazu. Poleg tega je T. Pezdir sodelovala na konferenci „Anti-Discrimination Working Methods“ v organizaciji Österreichische Liga für Menschenrechte iz Dunaja.

Javno dostopni rezultati

Kot neposredni rezultat angažiranja Mirovnega inštituta na področju krepitve protidiskriminacijskih politik in varstva človekovih pravic, smo dobili možnost, da neposredno delegiramo eno predstavnico v nacionalni svet za protidiskriminacijsko politiko. O rezultatih raziskovalno-izobraževalnih projektov pa več v poročilu za leto 2005.

Partnerji

European Training and Research Centre for Human Rights and Democracy (Graz), Human European Consultancy (Utrecht)

Financerji

Evropska komisija (Employment and Social Affairs)

Kratka evalvacija

V tem poročilu lahko navedemo le to, da smo po pridobitvi projektov uspešno uskladili vsa odprta vprašanja z nosilnimi organizacijami iz Avstrije in Nizozemske, tako da v letu 2005 pričakujemo uspešno izvedbo projekta. Bolj podrobno oceno uspešnosti bomo prispevali v poročilu za leto 2005.

ČLOVEKOVE PRAVICE – izobraževanje in monitoring

Vodja projekta

mag. Aldo Milohnič

aldo.milohnic@mirovni-institut.si

Sodelavci

dr. Vesna Leskošek, dr. Vlasta Jalušič, Katarina Zidar in Dean Zagorac (oba Amnesty International Slovenije), Jasna Babić, Jasminka Dedić, Marjana Dermelj (Umanotera) in drugi

Namen in cilji

V okviru tega projektne polja smo izvedli več dejavnosti, s katerimi smo želeli prispevati k boljši seznanjenosti s človekovimi pravicami, njihovem varstvu in uveljavljanju v vsakdanjih praksah posameznikov in posameznic: izdali smo obsežno knjigo "Človekove pravice žensk" v sozaložbi z Amnesty International Slovenije, sodelovanje z AI Slovenije smo nadaljevali tudi na področju varstva človekovih pravic v policijskih postopkih (sodelovanje pri recenzentski skupini projekta "Državlanski nadzor nad policijo – priporočila za Slovenijo"), sodelovali smo pri evropskem projektu monitoringa revščine in socialne izključenosti kot NVO poročevalci za Slovenijo, zaključili smo projekt izdaje dveh brošur o pravicah Romov ("Politična participacija in demokracija v Evropi: kratek vodič za romske aktiviste" in "Prepoznavanje rasne diskriminacije in borba proti njej: kratek vodič"), bili smo partnerji Umanoteri pri izvedbi projekta kampanje za več poudarka na človekovih pravicah, varstvu okolja in socialni pravičnosti v predvolilnih programih kandidatov za volitve v evropski parlament, bili smo sogovorniki tujih NVO, ki se ukvarjajo z varstvom in promocijo človekovih pravic, kakor tudi sektorja za politično multilateralo (oddelek za človekove pravice) Ministrstva za zunanje zadeve.

Izvedba

Brošure o pravicah Romov smo natisnili konec leta 2003, v začetku leta 2004 pa smo jih distribuirali potencialnim uporabnikom. Kampanja za človekove pravice ob volitvah za poslance v evropski parlament je potekala v prvi polovici leta (do maja). Oba projekta, pri katerih smo sodelovali z AI Slovenije, sta potekala dlje časa, zaključila pa sta se oktobra z javno predstavitvijo publikacij ("Človekove pravice žensk" in dveh publikacij o varstvu pravic v policijskih postopkih), na dveh ločenih dogodkih. Druge dejavnosti so kontinuirano potekale vse leto.

Dogodki

Predstavitve knjige in tematski pogovor ob izidu knjige "Človekove pravice žensk: uvodna pojasnila in dokumenti", 13. oktober, Center Evropa, Ljubljana.
Sodelovanje na konferenci o državljanem nadzoru policije v organizaciji AI Slovenije, 28. oktober, hotel Union, Ljubljana.

Javno dostopni rezultati

Okrogla miza ob izidu knjige "Človekove pravice žensk" je bila solidno obiskana, veliko je bilo tudi interesa za nakup knjig (knjižnice in individualni kupci v knjigarnah). V knjigi so objavile prispevke tudi nekatere sodelavke Mirovnega inštituta.

Knjižici o pravicah Romov smo poslali vsem romskim društvom, poslanskim skupinam v parlamentu, nekaterim medijem, nevladnim organizacijam in posameznikom.

Vodja projektne polja je predaval o netoleranci in ksenofobiji ("Right Wing Tendencies, Intolerance and Xenophobia") avstrijskim sindikalistom na seminarju v Radovljici.

Partnerji

Amnesty International Slovenije, Zveza Romov Slovenije, European Roma Rights Center (ERRC) iz Budimpešte, Umanotera

Veleposlaništvo Kraljevine Nizozemske – program MATRA, Evropska komisija, OSI – NY

Kratka evalvacija

Po lanski skupni izdaji pomembne knjige "Dokumenti človekovih pravic" smo letos ponovno sodelovali z AI Slovenije pri izdaji knjige "Človekove pravice žensk". Obe knjigi sta bili zelo odmevni, prav tako smo opazili velik interes knjižnic in posameznih uporabnikov. Prav tako smo lahko zadovoljni z izdajo dveh brošur o pravicah Romov, ki sta praktična priročnika za prepoznavanje diskriminacije z navodili za praktično ravnanje v tovrstnih situacijah. Največji manko projekta: knjižici nam je uspelo izdati samo v slovenščini, ne pa tudi v romščini, kot je bilo sprva načrtovano. Monitoring revščine in socialne izključenosti, pri katerem je ključno vlogo odigrala kolegica dr. Vesna Leskošek, je bil s strani naročnika ocenjen pozitivno, tako da se bo nadaljeval tudi v letu 2005. Priporočilo projekta državljskega nadzora nad policijo je, da bi se pritožbeni postopki prenesli ne le izven policije (kar je bilo doseženo s spremembo zakona o policiji in pravilnika o reševanju pritožb), pač pa tudi izven MNZ na novo ali že obstoječo institucijo, ki bi zagotavljala povsem neodvisno in objektivno odločanje o pritožbah. To bi bil prav gotovo velik korak naprej glede na dosedanja prakso, bo pa potrebno še veliko truda, da se bo to načelo inkorporiralo tudi v pravne akte. Kljub solidnim naporom in zglednem sodelovanju skupine NVO, nismo povsem zadovoljni z dosegom in učinki projekta promocije človekovih pravic (nosilec: Umanotera), ki je potekal ob kampanji za volitve poslancev v evropski parlament.

Zbirka politike

Vodja projekta

mag. Aldo Milohnič, urednik
aldo.milohnic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Avtorica besedila dr. Maja Breznik, prevajalka Olga Vuković, lektorici Marija Močnik in Michelle Gadpaille, korektorica Jasna Babič, oblikovalka Irena Wölle

Namen in cilji

Zbirka Politike je edicija, ki reflektira najrazličnejša vprašanja civilne družbe in javnih politik. Besedila večinoma nastajajo v okviru policy in raziskovalnih nalog, ki jih izvajajo sodelavci Mirovnega inštituta in zunanji sodelavci. Zbirka je namenjena strokovnjakom, snovalcem javnih politik, profesorjem, študentom, raziskovalcem, kakor tudi širšemu občinstvu, ki spremlja najnovejše dosežke humanističnih in družboslovnih raziskav. Knjige tiskamo v dveh formatih, običajno v slovenskem in angleškem jeziku. Manjši del naklade pošljemo ciljnim bralcem, za katere domnevamo, da jih bodo teme naših izdaj zanimale, večji del pa prodajamo po zmernih cenah v prosti prodaji.

Izvedba

Knjigo Kulturni revizionizem smo pripravljali v prvi polovici leta 2004, izšla pa je junija, ko smo tudi organizirali predstavitev. Jeseni smo začeli s pripravami na dve novi knjigi, ki bosta natisnjeni v letu 2005.

Dogodki

Ob izidu novih knjig organiziramo tiskovne konference oz. pogovore o problematiki, ki jih knjige obdelujejo. Knjigo Kulturni revizionizem smo tako predstavili v Galeriji ŠKUC (21. junija). Zbirka je predstavljena na spletni strani in v katalogu izdaj Mirovnega inštituta.

Javno dostopni rezultati

V letu 2004 smo izdali eno knjigo (Kulturni revizionizem: kultura med neoliberalizmom in socialno odgovorno politiko) in začeli s pripravami za dva naslova, ki bosta izšla v letu 2005. Knjiga je bila predstavljena v e-newslettru Policies for Culture Evropske kulturne fundacije, v celostranski recenziji v Sobotni prilogi Dela (25. septembra) in v obširnem pogovoru z avtorico, ki je bil objavljen v kulturni rubriki Dela (2. avgusta). Knjige iz zbirke Politike so bile prisotne na slovenskem knjižnem sejmu v Cankarjevem domu. Pridobili smo subvencijo Ministrstva za kulturo, na razpisu MOL pa smo bili žal zavrtnjeni. Pripravili smo tudi prošnjo za sofinanciranje enega naslova iz programa zbirke za leto 2005, s katero smo kandidirali na projektne razpisu Ministrstva za kulturo.

Partnerji

Študentska založba (distribucija), galerija ŠKUC (predstavitev knjige).

Financerji

Ministrstvo za kulturo, OSI-NY

Kratka evalvacija

Letos smo izdali samo eno novo knjigo v zbirki Politike, kar je v primerjavi z letom prej bistveno manj, vendar pa je šlo za zavestno odločitev, da knjižno produkcijo Mirovnega inštituta omejimo na en ali največ dva naslova letno v posamezni zbirki. Kljub temu smo lahko zadovoljni s prisotnostjo knjige Kulturni revizionizem v medijih, pa tudi sicer z njeno odmevnostjo. V zbirki bomo še naprej objavljali študije, ki obdelujejo žgoče, a kljub temu večinoma – s strani drugih raziskovalnih organizacij in založb – prezrte teme. Prav gotovo se lahko ponašamo tudi s kakovostjo avtorjev in avtoric ter vseh drugih sodelavcev in sodelavk, ki bistveno prispevajo k ohranjanju edicijskih standardov, ki smo si jih zastavili ob ustanovitvi zbirke.

Razvoj nevladnega sektorja

Vodja projekta

mag. Aldo Milohnič
aldo.milohnic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Jasna Babič

Namen in cilji

V okviru tega projektne polja smo sodelovali z drugimi nevladnimi organizacijami, ki delujejo povezovalno in si prizadevajo izboljšati pogoje, v katerih delujejo nevladne in nepridobitne organizacije v Sloveniji. Tako smo, denimo, sodelovali v t.i. usmerjevalnem odboru UNDP projekta "Krepitev nevladnih organizacij za potrebe razvoja, zastopanja in sodelovanja pri oblikovanju in izvajanju politik", katerega večji del je potekal v okviru dejavnosti CNVOS; predstavnik Mirovnega inštituta prav tako aktivno sodeluje v posvetovalnem odboru programa "Dobra družba", ki je namenjen krepitvi nevladnega in nepridobitnega sektorja v Sloveniji, financira pa ga mednarodna fundacija Trust for Civil Society in CEE; v tem kontekstu lahko omenimo tudi sodelovanje v asociaciji nevladnih organizacij na področju kulture.

Izvedba

Kontinuirano skozi vse leto.

Dogodki

/

Javno dostopni rezultati

UNDP projekt se je zaključil v letu 2004, rezultati tega projekta so razvidni v obsežnem poročilu, ki ga je pripravil Marjan Huč (cf. spletno stran CNVOS). Preliminarni rezultat programa "Dobra družba" bo natečaj za podelitev podpor

Trusta for Civil Society, ki bo razpisan v letu 2005. Glede asociacije kulturnih NVO pa lahko rečemo, da je največji dosežek že to, da tovrstno združenje sploh obstaja in da aktivno deluje; z naše strani pa smo prispevali informacije in gradiva, kadar je to bilo potrebno za pisanje dopisov resornemu ministrstvu in lokalni upravi, sodelovali smo tudi pri občnem zboru, s katerim se je asociacija tudi formalno ustanovila (prej je delovala kot neformalna mreža) itn.

Partnerji

CNVOS, Umanotera

Financerji

OSI-NY

Kratka evalvacija

Obseg dejavnosti v okviru tega projektnega polja je bil v letu 2004 nekoliko manjši v primerjavi s preteklim obdobjem. Delno je na to vplivalo dejstvo, da smo se že v prvi polovici leta odločili za spremembo dotedanje organiziranosti inštituta in s tem povezane ukinitve centra za civilno družbo kot posebne organizacijske enote (z drugimi besedami, naše dejavnosti na tem področju so s tem postale integralni del drugih projektnih sklopov). Poleg tega je na intenzivnost dejavnosti vplivala tudi organizacijska in vodstvena kriza na CNVOS, kar se je poznalo npr. pri delovanju delovne skupine za civilni dialog v okviru t.i. »Pobude za prihodnost NVO«, pri kateri smo sprva sodelovali. Kot primera dobre prakse pa lahko izpostavimo sodelovanje v okviru programa »Dobra družba« in v okviru asociacije kulturnih NVO.

.

CENTER ZA KULTURNO POLITIKO

Ekonomika kulture

Vodja projekta

mag. Aldo Milohnič
aldo.milohnic@mirovni-institut.si

Sodelavci

mag. Bratko Bibič, dr. Maja Breznik, dr. Majda Hrženjak, Jasna Babič

Namen in cilji

Nasploh velja, da so gospodarsko bolj uspešne tiste države, kjer ni pretirane neenakosti med prebivalci in prebivalkami. V tem smislu ima kultura pomembno funkcijo vzpostavljanja družbene kohezivnosti z družbeno distribucijo znanja, veščin, informacij, simbolnih svetov... Zato je bil namen tega raziskovalnega projekta obdelati vprašanja participacije prebivalcev v kulturnem življenju, dostopnosti kulture in kulturnih pravic v povezavi s splošno temo ekonomike kulture.

Izvedba

Vse leto do oktobra, ko se je projekt zaključil z oddajo raziskovalnega poročila naročnikoma oz. financerjema.

Dogodki

(V letu 2005 je predvidena okrogla miza ob izidu zbornika s prispevki raziskovalne skupine.)

Javno dostopni rezultati

Predavanje o zaposlovanju v kulturi v okviru mednarodne konference "Cultural Policy and Art Production", Univerzitet umetnosti, Beograd.

Obširno raziskovalno poročilo, ki smo ga oktobra 2004 oddali naročnikoma, v letu 2005 pa načrtujemo izid knjige.

Partnerji

Center za mednarodno konkurenčnost

Financerji

Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport

Kratka evalvacija

Raziskava je odprla nekatera pomembna teoretična in praktična vprašanja, ki zadevajo področje ekonomike kulture. Verjamemo, da bo Ministrstvo za kulturo izsledke naše raziskave koristno uporabilo pri prihodnjih načrtovanjih nacionalne kulturne politike. Prihodnjim javnim razpravam o tem vprašanju smo dali bolj zanesljivo podatkovno osnovo in teoretična izhodišča. Pri izvedbi raziskave smo bili omejeni z nezadostnimi sredstvi, omejenim časom trajanja raziskave, kakor tudi z organizacijskimi težavami, ki so se pojavile pri partnerski organizaciji.

Kulturna vzgoja – evalvacijska študija

Vodja projekta

dr. Majda Hrženjak
majda.hrzenjak@mirovni-institut.si

Sodelavci

/

Namen in cilji

Cilj projekta je bila empirična pilotska evalvacijska študija primerov dobre prakse na področju organizirane ponudbe kulturne vzgoje za otroke v Sloveniji. V študiji, ki je nadaljevanje raziskovalne naloge *Kulturna vzgoja* izhajamo iz predpostavke, da je kulturna vzgoja v Sloveniji nedomišljeno in neartikulirano področje. To ne pomeni, da se dejavnosti kulturne vzgoje ne izvajajo, pač pa, da tako v izobraževalni kot v kulturni sferi niso ustrezno sistemsko umeščene, spodbujane in osmišljene. Povezovanje kulture in izobraževanja je pri nas bolj ali manj stvar naključja in dobre volje posameznikov. Namen projekta je zato vzpostavitev konceptualnih, metodoloških, političnih in praktičnih nastavkov za razmah strokovnih razprav o kulturni vzgoji in njeno praktično udejanjanje.

Izvedba

September 2003 – junij 2004; študija je bila izvedena v celoti v letu 2004 z oblikovanjem in aplikacijo vprašalnika na izbranem vzorcu kulturnih ustanov, z intervjuji s svetovalci Ministrstva za posamezna umetnostna področja ter analizo in oblikovanjem poročila.

Dogodki

/

Javno dostopni rezultati

Poročilo: Kulturna vzgoja - evalvacijska študija izdelano za naročnika, Ministrstvo za kulturo.

Partnerji

/

Financerji

Ministrstvo za kulturo

Kratka evalvacija

Na podlagi narejene študije smo pridobili novo naročilo za nadaljevanje razvojnega in raziskovalnega dela v letu 2005 na področju kulturne vzgoje.

Rezultati obeh raziskav so tvorili pomemben del priporočil Ministrstva za kulturo k NRP za izboljšanje položaja otrok 2003-2013

Kultura nova – evalvacijska študija

Vodja projekta

mag. Aldo Milohnič
aldo.milohnic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Jasna Babič, Barbara Neža Brečko

Namen in cilji

Osnovni cilj projekta je bila izdelava evalvacijske študije, ki je bila namenjena oceni uspešnosti programa "Kultura Nova – Krepitev nove generacije kulturnih organizacij v jugovzhodni Evropi". Program je potekal od leta 2001 do leta 2004, inicirala in financirala pa ga je Evropska kulturna fundacija iz Amsterdamu. Integralni del projekta so tudi priporočila za prihodnje koncipiranje in izvajanje podobnih podpornih projektov.

Izvedba

Zgodnja faza dela na projektu se je začela že leta 2003, najbolj intenzivno pa je projekt potekal v prvi polovici leta 2004 in se zaključil z oddajo poročila sredi julija.

Dogodki

Udeležba na srečanjih in delavnicah v Amsterdamu, na Ohridu in v Kotorju.

Javno dostopni rezultati

Obsežna, okrog sto strani dolga evalvacijska študija s priporočili za prihodnje podporne projekte Evropske kulturne fundacije. Študijo so dobili vsi ključni udeleženci v programu "Kultura nova" (Evropska kulturna fundacija in njene štiri partnerske organizacije iz regije, 14 nevladnih organizacij, eksperti in mentorji, ki so sodelovali v programu).

Partnerji

/

Financerji

European Cultural Foundation (Amsterdam)

Kratka evalvacija

Menimo, da smo uspeli izdelati korektno, natančno in tudi uporabno evalvacijsko študijo, o čemer priča tudi korespondenca z naročnikom po oddanem poročilu. V okviru raziskave smo obiskali 10 mest, intervjuvali smo 71 respondentov iz 41 vladnih in nevladnih organizacij, sodelovali smo na treh regionalnih srečanjih oz. delavnicah. Struktura evalvacijske študije je uravnotežena glede na deleže kvantitativne in kvalitativne analize. Kljub temu, da študija (razen morda izvlečkov in nekaterih izbranih grafičnih prikazov) žal ne bo objavljena, smo lahko zadovoljni že s tem, da je bila v celoti dostopna vsem, ki so bili kakorkoli vključeni v program "Kultura Nova".

CENTER ZA SPOL IN POLITIKO

Policy Frames and Implementation Problems – the Case of Gender Mainstreaming (www.mageeq.net)

Vodja projekta

Izr. Prof. dr. Vlasta Jalušič
vlasta.jalusic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Dr. Majda Hrženjak, Mojca Sušnik, mag. Maruša Gortnar, mag. Barbara Žavcer, Špela Veselič, Tine Lovec

Namen in cilji

Projekt Mageeq je mednarodni projekt v 5. okvirnem EU programu, ki ga izvajamo v partnerstvu s 5 partnerji iz Avstrije, Nizozemske, Madžarske, Španije, Grčije. Poleg primerjalne študije neenakosti med spoloma kot problema procesov oblikovanja različnih politik (rekonstruiramo oblikovanje politik na štirih področjih: družinske politike, politike do nasilja nad ženskami, politike do politične participacije žensk in politike do prostitucije in primerjamo šest držav: Slovenijo, Avstrijo, Španijo, Grčijo, Madžarsko in Nizozemsko) je cilj projekta tudi razvijanje metodologije za ugotavljanje nekonsistentnosti okvirjev oblikovanja politik enakih možnosti.

Izvedba

V letu 2004 smo dokončali študije primerov držav in začeli s primerjalnimi študijami.

Dogodki

Delavnica v mesecu januarju (Dunaj)
Delavnica in udeležba na konferenci EUPRA v Bologni junija.
Delavnica v mesecu novembru (Dunaj)

Javno dostopni rezultati

Dostopni na: <http://www.iwm.at/mageeq/index.htm>

Partnerji

IWM, Avstrija,
University of Nijmegen, Nizozemska,
Universidad Complutense de Madrid, Španija,
Central European University, Madžarska,
University of Athens, Grčija.

Financerji

5. okvirni program Evropske komisije

Kratka evalvacija

Projekt je v drugem letu potekal v okviru načrtov in prinesel prve rezultate, udeležbo na mednarodnih znanstvenih sestankih in načrte za publiciranje. Mageeq ima odličen mednarodni team, ki dobro sodeluje. Izdelane so bile študije primerov, country studies, ki so dostopne na <http://www.iwm.at/mageeq/index.htm>. Oblikujemo metodologijo analize politik preko kritične analize okvirov politik (frame analysis), ki bo pripravljena v tretjem letu. Projekt poteka uspešno in bo nadgrajen z novim mednarodnim projektom.

Sociološka konceptualna analiza družinske politike v Sloveniji z vidika družinskih sprememb – postdoktorski projekt

Vodja projekta

Doc. dr. Alenka Švab

Alenka.svab@mirovni-institut.si

Individualni postdoktorski projekt

Namen in cilji

Identificirati konceptualne pomanjkljivosti družinske politike v luči družinskih sprememb. Na podlagi analize konceptualnih okvirov ter najnovejših trendov družinskih politik v državah članicah EU identificirati relevantne značilnosti, ki jih je možno aplicirati na slovenski kontekst. Oblikovati predloge za konceptualne izboljšave družinske politike.

Izvedba

Leto 2004 je bilo za postdoktorski projekt zaključno leto, saj je se projekt septembra končal. Aktivnosti so bile usmerjene predvsem v objavo rezultatov pridobljenih v aktivnostih projekta. Med pomembnejšimi lahko izpostavimo pripravo zbornika *The heart of the matter: the contribution of the ethic of care to social policy in some new EU member states*, ki je nastal v okviru mednarodnega sodelovanja pri East-East projektu. Zaključna aktivnost na projektu je bilo pisanje končnega poročila ter evalvacije za naročnika – MŠZŠ.

Dogodki

Mednarodna delavnica:

"Tracing Social Policies in Accession Countries", Ljubljana, Mirovni inštitut (East-East Cooperation Centre), 22.-23.3.2004.

Objavljena dela:

Švab, A. Caring about family and work : the concept of reconciliation of family and work in Slovenian family policy. V: SEVENHUIJSEN, Selma (ur.), ŠVAB, Alenka (ur.). *The heart of the matter : the contribution of the ethic of care to social policy in some new EU member states*, (Edition Politike, Politike Symposion). Ljubljana: Peace Institute, Institute for Contemporary Social and Political Studies, 2004. [COBISS.SI-ID 357741]

Sevenhuijsen, S., Švab, A. Tracing care in social policies. V: SEVENHUIJSEN, Selma (ur.), ŠVAB, Alenka (ur.). *The heart of the matter : the contribution of the ethic of care to social policy in some new EU member states*, (Edition Politike, Politike Symposion). Ljubljana: Peace Institute, Institute for Contemporary Social and Political Studies, 2004. [COBISS.SI-ID 357485]

Mednarodna delavnica:

"Tracing Social Policies in Accession Countries", Ljubljana, Mirovni inštitut (East-East Cooperation Centre), 22.-23.3.2004.

Mednarodno sodelovanje:

sodelovanje s prof. dr. Selmo Sevenhuijsen (avtorico metode Trace za analizo javnih politik), Univerza v Utrechtu.

Udeležba na konferencah:

Objavljen povzetek znanstvenega prispevka na konferenci:

ŠVAB, Alenka. New fatherhood? : changing images, values, norms and demands : the case in Slovenia. V: Family futures : changing families changing world : International Conference on the Family Celebrating the International Year of the Family, 17-18 June 2004, Queen Elizabeth II Conference Centre, Westminster, London : conference programme. London: National Family & parenting Institute ... [et al.], 2004, p. 2-3. [COBISS.SI-ID 352877]

Prispevek na konferenci brez natisa:

ŠVAB, Alenka. Koncept usklajevanja dela in družine v družinski politiki : analiza s perspektive etike skrbi : prispevek na: International Workshop "Tracing Social Policies in Accession Countries", Ljubljana, Mirovni inštitut, 22.-23.3.2004. 2004. [COBISS.SI-ID 346477]

Vabljen predavanje na konferenci brez natisa:

ŠVAB, Alenka. Starševstvo v pozni modernosti = La condizione genitoriale nell`epoca postmoderna : predavanje ob 10. obletnici Svetovnega dneva družine (OZN), Koper, Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, 13.5.2004. 2004. [COBISS.SI-ID 346733]

Uredniško delo:

SEVENHUIJSEN, Selma (ur.), ŠVAB, Alenka (ur.). The heart of the matter : the contribution of the ethic of care to social policy in some new EU member states, (Zbirka Politike Symposion). Ljubljana: Mirovni inštitut, Inštitut za sodobne družbene in politične študije, 2004. [COBISS.SI-ID 356717]

Partnerji

/

Financerji

MŠZŠ

Kratka evalvacija

Projekt se je v letu 2004 zaključil. Ocenjujemo, da je bil projekt uspešen ter da ni odstopal od načrtovanih aktivnosti. Uspešno se je povezoval z drugimi projekti, v letu 2004 konkretno z East-East projektom o prispevku in pomenu metode Trace in perspektive etike skrbi za socialno politiko v nekaterih novih članicah EU. Zaključeni postdoktorski proejkt štejemo kot uspešnega tudi glede na objavljene reference (COBISS).

Raziskovalni projekt »Vsakdanje življenje gejev in lezbijk v Sloveniji«

Vodja projekta

Dr. Alenka Švab in mag. Roman Kuhar
alenka.svab1@guest.arnes.si
roman.kuhar@mirovni-institut.si

Sodelavci

Ružica Boškić
Dr. Metka Mencin Čeplak
Neža Brečko

Namen in cilji

Namen raziskovalnega projekta o vsakdanjem življenju gejev in lezbijk je bil raziskati socialni položaj, družinske in socialne kontekste, v katerih živijo istospolno usmerjeni v Sloveniji (življenjski stili, partnerska in družinska razmerja, formalne mreže, ki jih vzpostavljajo istospolno usmerjeni z različnimi institucijami v družbi) ter identificirati probleme, s katerimi se srečujejo zaradi svoje spolne usmerjenosti. Končni cilj je bil v oblikovanju predlogov usmeritev politike za istospolno usmerjene.

Izvedba

Z raziskavo smo dosegli ogromen medijski odziv, tako v letu 2003 kot v letu 2004. Podatki iz raziskave so bili pogosto uporabljeni tudi v razpravah o zakonu o ispospolnih partnerskih zvezah. Zaradi velikega zanimanja akademskega sveta za omenjeno raziskavo, smo oblikovali posebno internetno stran (www.mirovni-institut.si/glbt), kjer so predstavljeni in dosegljivi vsi rezultati raziskave.

Marec – junij: izvedba fokusnih skupin

Junij – september: analiza fokusnih skupin

September: objava drugega dela preliminarne analize raziskave

Oktober: oblikovanje končnega poročila za ministrstvo in postavitev internet strani

Dogodki

PREDAVANJA

Švab, A., Kuhar, R. 2004. "Vsakdanje življenje gejev in lezbijk v Sloveniji". Vabljen predavanje, 19.4.2004, pri predmetu Sociologija kulture. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.

Kuhar, R. 2004. "Razkritje homoseksualne identitete". Vabljen predavanje, 12.5.2004, pri predmetu (Post)moderna zasebnost in družinsko življenje. Koper: Fakulteta za humanistične študije.

Kuhar, R. 2004. "Homoseksualnost kot družinska skrivnost". Vabljen predavanje, 3.11.2004, Znanstveno raziskovalno središče Koper

KONFERENCE

Švab, A., Kuhar, R. 2004. "Researching everyday life of marginalized groups : the case of gays and lesbians in Slovenia". Mednarodna konferenca "Europe Without Homophobia: Queer-in(g) communities". Wrocław : Univerza v Wrocławu, Poljska, 24.-26.5.2004.

Javno dostopni rezultati

MEDIJSKO POJAVLJANJE

Švab, A. 2004. Izjava za prispevek o istospolnih partnerstvih in družinah (novinarka Alenka Kotnik). Studio City, RTV Slovenija. 15.3.2004.

Kuhar, R. 2004. Infonet - radijske novice, 10.5. izjava.

Kuhar, R. 2004. Izjava, intervju ob 20. letnici glbt gibanja v Sloveniji (novinar Jurij Popov). Radio Slovenija. 23. maj, Prvi program Radia Slovenija.

Kuhar, R. 2004. "Ati, kaj je to 'peder'?", Ciciban in Cicido - priloga za odrasle, februar 2004

Furst, Mojca. 2004. "Družinski in socialni konteksti življenja istospolno usmerjenih v Sloveniji". V: Spekter – študentski univerzitetni časopis, februar 2004. <http://www.spekteronline.net/clanek.asp?id=251>

Grah, Matija. 2004. "Ko si fant in fant obljubita zvestobo". Delo, Sobotna priloga. 3.4.2004. (predstavitev nekaterih podatkov o raziskavi).

Š, N. 2004. "Strah jih je povedati očetu". Raziskovalni projekt Mirovnega inštituta, avtorjev Alenka Švab in Romana Kuharja. V: Delo, 6.5.2004.

Fatur, Lucija. 7.5.2004. Prispevek s podatki in pogovor z dvema lezbijkama. Radio Slovenija, prvi program.

Fatur, Lucija. 8.5.2004. Oddaja Dogodki in odmevi, prispevek s podatki. Radio Slovenija, prvi, drugi in tretji program.

9.5.2004. STA. "Dobra polovica istospolno usmerjenih v Sloveniji je že doživela nasilje". Ljubljana: STA. <http://www.drustvo-legebitra.si/clanek.php?id=154>

11.5.2004. "Z zloženko in svetovalnico do več informacij za istospolno usmerjene mlade in njihove starše". Tiskovna konferenca Društva prijateljev Legebitre ob predstavitvi zloženke (omenjeni podatki raziskave). Ljubljana: STA. <http://www.drustvo-legebitra.si/clanek.php?id=156>

Kuhar, R. 2004. Izjava o raziskavi za prispevek (novinarka Alenka Kotnik). Studio city. 17. maj 2004.

7.11.2004. STA. "Naša družba je še vedno nestrpna do homoseksualcev". Ljubljana: STA

Kuhar, R. 2004. Intervju za mladinsko oddajo Bla, bla radio. Radio Koper. 8. november

Partnerji

/

Financerji

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve Republike Slovenije
Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije
OSI New York

Kratka evalvacija

Potek projekta ocenjujem kot zelo uspešen: uspeli smo izvesti zastavljeni načrt, zaradi aktualnosti tematike smo se ves čas vključevali v javno razpravo o homofobiji in urejanju partnerskih razmerij istospolnih partnerjev (vabila na okroglo mizo, izjave za medije, udeležba na tujih in domačih konferencah), internetna stran s podatki raziskave je zanimiva predvsem za vse večje število

študentk in študentov, ki se ukvarjajo z omenjeno problematiko. Rezultati raziskave so pokazali nujnost nadaljevanja raziskovanja omenjenega področja.

Okviri enakosti spolov: prostitucija med katolicizmom, liberalizmom in socialno demokracijo. Primerjava med Avstrijo in Slovenijo)

Vodja projekta

Izr. prof. dr. Vlasta Jalušič

Vlasta.jalusic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Dr. Majda Hrženjak

Namen in cilji

Projekt se osredotoča na specifično primerjavo med dvema sosednjima državama, ki imata mnoge skupne poteze v zgodovinskem in kulturnem smislu in v okviru religiozne tradicije. Po drugi strani pa se razlikujeta glede nacionalnopolitičnih ustanov in samega okolja za ustvarjanje politik.

V projektu primerjamo podobnosti in razlike v politikah enakosti spolov med Avstrijo in Slovenijo. Naše žarišče sta prostitucija in trgovina z ženskami v obeh državah. Glavna vprašanja projekta so: Kako posamezne in splošne poteze integracije načela enakosti spolov (gender mainstreaming) in konceptov enakosti spolov v Avstriji in Sloveniji vplivajo na in uokvirjajo politike, ki zadevajo prostitucijo in trgovino z ženskami?

Izvedba

V prvem letu projekta smo delali predvsem na identifikaciji okvirov (policy frames) politične razprave o prostituciji in hkrati na primerjavi teh okvirjev skozi policy analizo glavnih razprav o prostituciji v obeh državah. Izdelali smo primerjalno analizo, ki je bila predstavljen na drugi panevropski konferenco o EU politikah EU (stalne skupine za ECPR o EU), ki je bila v Bologni, 24.-26. junija 2004 in oblikovali dve študiji o državah, ki ju primerjamo. Posvetili smo se predvsem identifikaciji glavnih razlik in podobnosti tistih temeljnih okvirov, ki smo jih zasledili v obeh državah. Preliminarni rezultati kažejo podobnosti v dominantnih okvirih in tudi drugod, hkrati pa tudi razlike, ki so rezultat

zgodovinskih in ideoloških tradicij: vpliv tranzicije na liberalno demokracijo in spremembo socialističnega sistema v Sloveniji in določeno vztrajanje tradicionalnega konzervativnega okvira v Avstriji, okvir legalizacije v Sloveniji in vpliv razprave o trgovini z ljudmi na razpravo v Avstriji, hkrati pa tudi vpliv feminističnega diskurza v Avstriji in njegovo odsotnost v Sloveniji.

Dogodki

V teku projekta v letu 2004 smo izvedli dva obiska: v mesecu septembru obisk ene raziskovalke tima iz Avstrije v Sloveniji in v mesecu novembru-decembru obisk raziskovalke slovenskega tima na Dunaju. V okviru obiska v Sloveniji smo poleg sestanka na temo raziskave organizirali tudi javni forum z nosilkami projekta v Cankarjevem domu. Na forumu z naslovom Gender Mainstreaming: Onkraj enakosti in razlike? smo projekt v širših okvirih predstavili znanstveni in laični javnosti. V okviru obiska na Dunaju na Institut fuer die Wisschanschaften von Menschen je bila izvedena 2. faza projekta.

Javno dostopni rezultati

<http://www.iwm.at/mageeq/index.htm>

Partnerji

IWM , Institute of Human Sciences, Vienna

Financerji

MŠZŠ, Avstrijsko ministrstvo za znanost (sodelovanje Avstrija-Slovenija)

Kratka evalvacija

Projekt, ki obsega predvsem študijske obiske v Sloveniji in Avstriji, je potekal po načrtu in v dobrem sodelovanju z IWM ter v povezavi s projektom Mageeq.

CENTER ZA SODELOVANJE VZHOD –
VZHOD

Uporaba perspektive etike skrbi v socialni politiki

(nadaljevanje projekta iz 2003)

Vodja/koordinatorica projekta

Mojca Pajnik

mojca.pajnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 24

Mojca Sušnik

mojca.susnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 32

Sodelavci

Mojca Pajnik, direktorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod, urednica zbirke Politike Symposion

Mojca Sušnik, koordinatorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod

Alenka Švab, vodja projekta in sourednica knjige

Selma Sevenhuijsen, strokovnjakinja, vodja delavnice in sourednica knjige

Namen in cilji

Udeleženske pri projektu iz različnih držav, kandidatke za vstop v EU, so na mednarodni delavnici predstavile ugotovitve svojega raziskovalnega dela, tj. rezultate analiz dokumentov vladnih politik, ki so jih kritično obravnavale s pomočjo metode Trace. Udeleženske delavnice so izmenjale izkušnje pri delu z metodo, ki se uporablja za analizo dokumentov s področja socialne politike. Delavnica je bila namenjena razpravi o različnih oblikah aplikacije metode Trace na analizirane dokumente in dogovoru o pripravi končnih analiz dokumentov s področja družinske politike, politike človeških virov in politike enakih možnosti v Estoniji, na Madžarskem, Slovaškem in v Sloveniji.

Vsebina

Vsebinsko je bila dvodnevna delavnica namenjena razpravi o analiziranih besedilih in pripravi besedil za knjižno objavo. Udeleženke delavnice so pred delavnico prejele analize in dokumente ostalih sodelujočih udeleženk, tako da so bile seznanjene z delom ostalih v skupini, kar je omogočilo aktivno sodelovanje vseh. Udeleženke so se v predstavitev analiz poleg na vsebino analize osredotočale tudi na vprašanje uporabe metode Trace v konkretnih analiziranih primerih.

Metode

Pri analizi dokumentov so udeleženke uporabljale metodo Trace, na podlagi znanja, ki so ga pridobile na predhodni delavnici v letu 2003 in na podlagi rednih konzultacij s Selmo Sevenhuijsen, avtorico metode in konzultantko pri projektu. Dvodnevna delavnica je potekala v obliki predstavitev analiziranih dokumentov in razprav. Po predstavitev posamezne analize so vodja delavnice, kot tudi ostale udeleženke razpravljale o rezultatih posamične analize. Razprave so pripomogle k izboljšanju in dopolnitvam analiziranih besedil, kot tudi k spoznanju o podobnostih in razlikah v analizah policy dokumentov iz zgoraj omenjenih držav.

Dogodki

Mednarodna delavnica je potekala 22. in 23. marca v knjižnici Mirovnega inštituta.

Rezultati

Udeleženke so pridobile dodatna znanja in izkušnje pri uporabi metode Trace v socialnih politikah. Na delavnici so se dogovorile za končno pripravo analiz različnih dokumentov, ki zadevajo socialne politike. Analize so objavljene v knjigi *The Heart of the Matter: The Contribution of the Ethic of Care to Social Policy in some New EU Member States* (zbirka MI Politike Symposium).

Učinki

Končni rezultat projekta je objava knjige, namenjene strokovni javnosti, v policy namene na državnih ravneh, kot tudi za širšo javnost.

Partnerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut
Selma Sevenhuijsen, Univerza v Utrechtu, Nizozemska

Financerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut, OSI East East Program

Časovni potek projekta

1. faza: udeleženske so prejele napotke za analizo dokumentov s Trace metodo in pripravile prvi osnutek analize → september–november 2003
2. faza: avtorice analiz so prejele komentarje avtorice metode Selme Sevenhuijsen → december 2003–januar 2004
3. faza: udeleženske so pripravile drugi osnutek analize in ga poslale skupaj z dokumenti vsem ostalim udeleženkam in organizatorju delavnice → februar 2004
4. faza: mednarodna delavnica → 22.–23. marec 2004
5. faza: priprava besedil za objavo → april 2004
6. faza: publiciranje rezultatov projekta; tj. analiziranih dokumentov → april–december 2004.

Kratka evalvacija

Projekt je bil glede na zastavljene cilje in namena delavnice izveden uspešno, kar se je pokazalo zlasti v pripravi kakovostnih analiz dokumentov s področja socialnih politik v različnih državah. Delo na projektu je potekalo usklajeno in po predvideni dinamiki. Udeleženske pri projektu so poglobile že pridobljeno znanje o praktični uporabi Trace metode. Objavljene kritične analize dokumentov, ki urejajo različna področja življenja (npr. položaj družine, enakost med spoloma), razumemo kot pomemben prispevek k nadaljnjemu raziskovanju socialnih politik in kot pripomoček za razvoj teh politik v prihodnje.

Ženske v migracijah in ranljivost pri trgovanju z ljudmi

Vodja/koordinatorica projekta

Mojca Pajnik

mojca.pajnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 24

Mojca Sušnik

mojca.susnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 32

Sodelavci

Mojca Pajnik, direktorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod, urednica zbirke Politike Symposion, vodja projekta

Simona Zavratnik Zimic, vodja projekta

Mojca Sušnik, koordinatorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod

Sebastian Lazaroiu, Center za urbano in regionalno sociologijo, Romunija, soorganizator

Namen in cilji

Na mednarodnem seminarju, ki so se ga udeležili strokovnjaki in strokovnjakinje iz različnih evropskih držav, smo razpravljali o trgovanju z ljudmi s poudarkom na obravnavi ranljivosti določenih družbenih skupin (žensk in otrok). Ugotavljali smo pomene in vzroke za trgovanje z ljudmi v različnih državah. Na podlagi več študij primera je seminar posebno pozornost posvečal ranljivosti žensk in otrok v povezavi s seksualno industrijo, obravnavali smo tudi povezave trgovanja z ljudmi s prisilnim delom in razpravljali o politikah Evropske unije in o delu Združenih narodov na tem področju. Ugotavljali smo, kakšne politike na nacionalni in mednarodni ravni že obstajajo ter kako se udejanjajo v praksi.

Vsebina

Vsebinski poudarki tridnevnega seminarja so naslednji:

konceptualna in metodološka vprašanja in problemi pri raziskovanju trgovanja z ljudmi, trgovanje z ženskami in otroki in spolna industrija, prisilno delo, politike in ukrepi reševanja na ravni EU, nacionalnih politik, medvladnih organizacij in nevladnih organizacij. Seminar se je osredotočil na človekove pravice s poudarkom raziskovanja in razumevanja trgovanja z ljudmi s perspektive žrtve in zaščite njenih pravic.

Metode

Objavljeni novinarski prispevki:

- Sobota (Primorske novice), »Trgovina z ljudmi kot novodobno suženjstvo: žrtve industrije seksa«, 19. 6. 2004, str. 16 (novinarka: Silva Križman)
- Večer, »Svetovni problem, ki je tudi slovenski problem«, 26. 6. 2004, str. 48 (novinarka: Damijana Žišt)
- prispevek na Radio Slovenija (novinarka Simona Habič)
- An.Schläge, Austria, »The loved ones: In vielen Ländern kämpfen engagierte Organisationen gegen den Frauenhandel. Eine Konferenz in Slowenien vereinigte Expertinnen«, 7, 8/2004, str. 16–19 (novinarka Kerstin Kellermann)
- Večer, »Kriminalne združbe silijo ilegalne pribežnike v prostitucijo in prisilno delo: od trgovanja do suženjstva«, 12. 6. 2004 (novinarka Damijana Žišt)
- TV Slovenija, prispevek na TV Dnevnik, 11. 6. 2004 (novinarka Eugeniya Carl)
- prispevek na Radio Slovenija, VAL 202, 13. 6. 2004 (novinarka Simona Habič)

Dogodki

Mednarodni seminar je potekal v Hotelu Piran v Piranu, 11.–12. junij 2004.

Rezultati

Udeleženke in udeleženci seminarja nadaljujejo sodelovanje z izmenjavo informacij, izkušenj in pripravljajo več novih iniciativ, s katerimi bodo na različnih ravneh, raziskovalni in bolj praktično naravnani, nadalje kritično obravnavali področje trgovanja z ljudmi.

Učinki

Končni rezultat seminarja je knjižna objava prispevkov, predstavljenih na seminarju, ki vključujejo različne študije primerov, analize nacionalnih politik na

področju trgovanja z ljudmi, kot tudi refleksije pravnih dokumentov in priporočil za delovanje v prihodnje. Knjiga z naslovom Women and Trafficking je izšla v zbirki MI Politike Symposion.

Partnerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut,
Center za urbano in regionalno sociologijo (The Center for Urban and Regional Sociology – CURS), Bukarešta, Romunija.

Financerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut, OSI East East Program.

Časovni potek projekta

1. faza: priprava projekta, opredelitev okvirjev seminarja in izbira partnerja (CURS) → november, december 2003.
2. faza: vsebinska zasnova seminarja, priprava aplikacije → januar–marec 2004.
3. faza: izbor udeležencev in udeleženk seminarja, ki pripravijo povzetke besedil za predstavitev na seminarju → april, maj 2004.
4. faza: seminar v Piranu → junij 2004.
5. faza: priprava knjižne izdaje → julij–december 2004.

Kratka evalvacija

Projekt je bil glede na zastavljene cilje izveden zelo uspešno, kar je razvidno iz rezultatov evalvacije. Udeleženci in udeleženske seminarja so pridobili nova znanja ter izmenjali izkušnje s področja trgovanja z ljudmi. Hkrati so navezali stike za prihodnje sodelovanje in v letu 2004 že oblikovali nekaj predlogov projektov. Rezultati evalvacije, ki smo jo opravili po seminarju, kažejo na visoko stopnjo zadovoljstva udeležencev. Na lestvici od 1 do 5 znaša ocena vsebine, strukture in organizacije seminarja na ravni vsakega od ocenjevanih elementov 4,5. Rezultati evalvacije kažejo na potrebo po več podobnih dogodkih, interaktivnih razpravah in skupnih projektih na tem področju.

Vladni proračun skozi perspektivo spola

Vodja/koordinatorica projekta

Mojca Pajnik

mojca.pajnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 24

Mojca Sušnik

mojca.susnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 32

Sodelavci

Mojca Pajnik, direktorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod

Mojca Sušnik, koordinatorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod

Franja Arlič, vodja projekta

Debbie Budlender, Community Agency for Social Enquiry (CASE), Južna Afrika

Namen in cilji

Namen mednarodne delavnice je bil preučiti, kako lahko načelo integracije enakih možnosti vpliva na makroekonomske politike v različnih državah. Udeleženske delavnice so spoznavale različne pristope k analizi proračuna, ki upoštevajo kategorijo spola, na eni strani ponujajo možnosti za kritično branje proračuna in na drugi sugestije za njegovo bolj senzibilno formulacijo. Nadaljnji namen delavnice je bil ugotoviti vpliv vladnega proračuna na ženske in moške in predstaviti spolu (tako moškim kot ženskam) bolj naklonjeno strukturo vladnega proračuna na različnih področjih.

Vsebina

Udeleženske dvodnevne delavnice so se ukvarjale z načini povezovanja politike in proračuna in razpravljale o vlogi spola v različnih funkcijah proračuna. Razpravljale so o možnostih za oblikovanje proračuna, ki upošteva dimenzijo spola, pri čemer je politika enakih možnosti vključena tako v lokalni kot vladni načrt proračuna in porabe. Na konkretnih primerih so ugotavljali, kako se težave,

ki izhajajo iz razlik po spolu, odražajo v proračunski dinamiki. Udeleženke so razpravljale tudi o pomenu neplačanega dela in ugotavljale njegov vpliv na sestavo proračuna.

Metode

Dvodnevna delavnica je potekala v obliki predavanj in dela v manjših skupinah.

Dogodki

Delavnica se je odvijala v City Hotelu Turist, 8.–10. septembra 2004.

Rezultati

Učinki delavnice so praktično naravnani. Udeleženke, ki so na delavnici aktivno sodelovale, bodo pridobile znanje s področja upoštevanja dimenzije spola pri oblikovanju proračunov prenašale v svoje delovno okolje.

Partnerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut
Community Agency for Social Enquiry (CASE), Južna Afrika

Financerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut, OSI East East Program

Časovni potek projekta

1. faza: priprava projekta, opredelitev potreb, okvirjev delavnice, zasnova projekta z vodjo delavnice □ januar–junij 2004.
2. faza: vsebinska in organizacijska priprava delavnice □ junij–september 2004.
3. faza: organizacija delavnice v Ljubljani □ 8.–10. september 2004.

Kratka evalvacija

Mednarodna delavnica je bila glede na zastavljene cilje in namen izvedena uspešno. Udeleženke, predstavnice vladnih in nevladnih organizacij, predstavnice politične in lokalne oblasti in strokovnjakinje s področja analize spola in

ekonomskih znanosti so nadgradile znanje o procesu oblikovanja vladnega budžeta. Spoznavale so metode za oblikovanje proračuna, ki upošteva kategorijo spola, in pridobile praktična znanja o možnostih za aplikacijo za razlike po spolu bolj senzibilnih proračunov.

Prihodnost evropsko-ameriških odnosov

Vodja/koordinatorica projekta

Mojca Pajnik

mojca.pajnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 24

Mojca Sušnik

mojca.susnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 32

Sodelavci

Mojca Pajnik, direktorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod

Mojca Sušnik, koordinatorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod

Gorazd Kovačič, Mirovni inštitut

Rudi Rizman, Filozofska fakulteta, konzultant pri projektu

Vlasta Jalušič, konzultantka, Mirovni inštitut

Tonči Kuzmanič, konzultant, Mirovni inštitut

Namen in cilji

Mednarodni seminar je stimuliral refleksijo o konceptualnih, političnih in kulturnih razlikah med Evropo in ZDA. Seminar je namenjal pozornost premisleku napetosti v odnosih med Evropo in ZDA, kot tudi premisleku novih okvirov potencialnega sodelovanja. Eden glavnih namenov seminarja je bil preučiti strategije razvoja učinkovite in skupne evropske zunanje in varnostne politike ter primerjati zunanje politike evropskih tranzicijskih držav, ki iščejo ravnotežje med interesi Evrope in ZDA.

Vsebina

Na dvodnevnem mednarodnem seminarju so se udeleženci in udeleženke na vsebinski ravni ukvarjali z refleksijo prihodnosti odnosov med Evropo in ZDA v luči svetovnega dogajanja, tako vojne v Iraku in Afganistanu, kot tudi v

kontekstu aktualnih ameriških predsedniških volitev. Razpravljali so o potencialni skupni evropski zunanji politiki in ugotavljali njeno težo v svetovnem kontekstu.

Metode

Dvodnevni seminar je potekal v obliki krajših vsebinskih predstavitev, ki jim je sledila razprava. V okviru seminarja smo organizirali novinarsko konferenco in okroglo mizo, na kateri se je razprava osredotočila na aktualne predsedniške volitve v ZDA.

Dogodki

Mednarodni seminar je potekal v City Hotelu Turist in v Menzi pri Koritu, Metelkova mesto, 8.–9. oktober 2004.

Rezultati

Objavljeni novinarski prispevki:

- 25. 10. 2004, intervju z udeležencema seminarja dr. Tomažem Mastnakom in dr. Davidom P. Forsythom za Studio City, TV Slovenija (novinarka Alenka Kotnik)
- Delo, »Kam gredo evropsko-ameriški odnosi?«, 8. 10. 2004, str. 32 (novinarka Saša Vidmajer)
- Delo, »Evropa in Amerika, konflikt in sodelovanje: čezatlantski odnosi drsijo narazen«, 12. 10. 2004, str. 4 (novinarka Saša Vidmajer)
- poročilo o seminarju, Radio Slovenija (novinarka Mateja Železnikar)
- STA, »V Ljubljani mednarodni seminar o prihodnosti odnosov Evropa-ZDA«, »Forsythe: Odnos med ZDA in Evropo vedno mešanica sodelovanja in konfliktov«, »Drevi okrogla miza Evropa po ameriških predsedniških volitvah«, 8. in 9. 10. 2004 (novinarka Polona Štekar)
- Žurnal, »ZDA: EU = trenja in sodelovanja«, 15. 10. 2004, str. 18–19 (novinarka Saša Banjanac Lubej)
- »TANJUG« Beograd (novinar Bojan Žukov-Gregorič)
- Radio Slovenija (novinarka Špela Novak)
- Infonet (novinarka Marjana Simčič)

Nadaljnje sodelovanje udeležencev in udeleženk seminarja zajema izmenjavo informacij, znanj in kontaktov v prihodnje. Sodelovanje vključuje publikacijo besedil, ki so bili predstavljeni na seminarju.

Učinki

Končni rezultat seminarja bo knjižna izdaja dopoljenih besedil, ki so jih udeleženci predstavili na seminarju (zbirka EU Monitor).

Partnerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut

Financerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut, OSI East East Program

Časovni potek projekta

1. faza: priprava projekta, opredelitev okvirjev seminarja, iskanje predavateljev in predavateljic □ januar–september 2004.
2. faza: priprava seminarja (zbiranje besedil, finančne in tehnične priprave na izvedbo seminarja) □ september 2004.
3. faza: organizacija seminarja v Ljubljani □ 8.–9. oktober 2004.
4. faza: priprava knjižne izdaje □ oktober 2004–oktober 2005.

Kratka evalvacija

Projekt je bil glede na zastavljene cilje izveden uspešno, kar je razvidno tudi iz analize na podlagi evalvacijskih vprašalnikov. Iz analize izhaja, da so udeleženci in udeleženke seminarja pridobili nova znanja, informacije in ideje za delo in sodelovanje v prihodnje. Udeleženci in udeleženke so ob koncu seminarja ocenjevali vsebino, strukturo in organizacijo; na lestvici ocenjevanja od 1 do 5 povprečna ocena pri vseh ocenjevanih elementih znaša 3,9. Na podlagi rezultatov je mogoče skleniti, da potreba po kritični refleksiji odnosov med Evropo in ZDA na različnih področjih življenja narašča.

Krepitev manjšin v medijih v večkulturnih družbah

Vodja/koordinatorica projekta

Mojca Pajnik

mojca.pajnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 24

Mojca Sušnik

mojca.susnik@mirovni-institut.si

(+386) 1 234 77 32

Sodelavci

Mojca Pajnik, vodja Centra za sodelovanje Vzhod vzhod

Mojca Sušnik, koordinatorica Centra za sodelovanje Vzhod vzhod

Brankica Petković, vodja Centra za medijsko politiko, MI

Neva Nahtigal, sodelavka Centra za medijsko politiko

Janis Overlock, Center za neodvisno novinarstvo, Budimpešta

Namen in cilji

Namen mednarodnega seminarja je bila predstavitev, izmenjava znanja in izkušenj strokovnjakov, medijskih producentov in NVO aktivistov na področju delovanja manjšinskih medijev iz Vzhodne in Zahodne Evrope. Nadalje je bil eden glavnih namenov pregledati in raziskati pozicijo manjšinskih in večjezičnih medijev v »mainstream« medijskem prostoru v posameznih državah, kot so Avstrija, Bolgarija, Bosna in Hercegovina, Danska, Hrvaška, Madžarska, Nizozemska, Poljska, Slovaška, Slovenija, Srbija in Črna Gora, Švica in Velika Britanija. Predstavljeni so bili uspešni modeli delovanja manjšinskih in večkulturnih medijev, uspešni regulacijski mehanizmi in primeri medijske politike, ki stimulira razvoj manjšinskih medijev.

Vsebina

Na dvodnevem mednarodnem seminarju so se udeleženci in udeleženke na vsebinski ravni ukvarjali z manjšinskimi mediji s perspektive različnih politik,

praks delovanja in medijske produkcije ter perspektiv za nadaljnje sodelovanje. Seminar se je osredotočil na manjšinske in večkulturne medije s poudarkom na predstavitev uspešnih praks, uspešnih politik in perspektiv v »mainstream« medijskem prostoru.

Metode

Dvodnevni seminar je potekal v obliki predavanj in diskusij; vključeval je razstavo medijske produkcije, ki so jo sooblikovali udeleženci in udeleženke seminarja. V okviru seminarja smo organizirali obisk Radia Študent v Ljubljani, prvi dan seminarja pa je vključeval organizacijo novinarske konference.

Dogodki

Mednarodni seminar je potekal v City Hotelu Turist, Ljubljana, 12.–13. november 2004.

Rezultati

Objavljeni novinarski prispevki:

- Televizija Slovenija, Odmevi, intervju z udeleženko Brigitto Busch in poročanje o dogodku, 12. 11. 2004 (novinar Lojze Kos)
- Mariborski Radio Študent (MARŠ), 12. 11. 2004 (novinarka Mojca Planšak)
- intervju z udeležencem Ruijem Monteiom in poročanje o dogodku za Radio Študent v Ljubljani, 13. 11. 2004 (novinar Lan Dečman)
- Primorske novice, »O manjšinah v medijih: brez predsodkov«, 13. 11. 2004, str. 2 (novinar TM)
- Infonet (novinarka Nina Oštrbenk)
- STA (novinarka Polona Šega)

Nadaljnje sodelovanje udeležencev in udeleženk seminarja zajema tako izmenjavo informacij, izkušenj, kot tudi znanj o manjšinskih medijih. Tovrstno sodelovanje bo zajemalo tudi nekatere skupne projekte v prihodnje.

Partnerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut
Center za medijsko politiko, Mirovni inštitut
Center za neodvisno novinarstvo, Budimpešta

Financerji

Center za sodelovanje Vzhod vzhod, Mirovni inštitut, OSI East East Program in British Council

Časovni potek projekta

1. faza: priprava projekta, opredelitev okvirjev seminarja in izbira partnerja ☐ maj, junij 2004.
2. faza: priprava seminarja (aplikacije, vsebina seminarja) ☐ avgust, september 2004.
3. faza: mednarodni seminar v Ljubljani ☐ 12.–13. november 2004.

Kratka evalvacija

Projekt je bil glede na zastavljene cilje izveden zelo uspešno, kar je razvidno iz evalvacijskih vprašalnikov. Udeleženci in udeleženke seminarja so pridobili nova znanja ter izmenjali izkušnje s področja manjšinskih in večkulturnih medijev v Vzhodni in Zahodni Evropi. Hkrati so navezali stike in že oblikovali nekaj konkretnih predlogov za nadaljnje sodelovanje. Evalvacijska analiza – vprašalniki, s katerimi so udeleženci ob koncu seminarja ocenjevali vsebino, strukturo in organizacijo seminarja (ocene od 1 do 5: povprečna ocena vseh ocenjevanih elementov je 4,5), so pokazali na visoko stopnjo zadovoljstva udeleženih.

Sodelovanje pri projektih v mreži East East Program: Partnership Beyond Borders Program

Projekti:

Impact of EU Integration on the Gender Political Agenda: From Political to Policy Opportunities

Soros Foundation Hungary, Budimpešta, 22.–25. april

Udeleženca:

Danica Fink-Hafner, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana

Tomaž Deželan, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana

Promotion of Inter-Religious Dialogue as the Means for Reconciliation and Democracy Strengthening in Southeastern Europe: The Case of Moldova

Soros Foundation – Moldova, Chisinau, 4.–5. junij

Udeleženec:

Aleš Črnič, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana

Facing the European Elections 2004

Soros Foundation Hungary, Budimpešta, 3.–5. junij

Udeleženec:

Matej Lozar, Mirovni inštitut, Ljubljana

South East European Regional LGBT Media Initiative

Fund for an Open Society – Serbia, Novi Sad, 24.–27. junij

Udeleženska:

Urška Sterle, SKUC-LL, Ljubljana

Third Lesbian Week: Equality and Human Rights for All

Fund for an Open Society – Serbia, Novi Sad, 9.–12. september

Udeleženci:

Leila Al Shammery, Legebitra, Ljubljana

Urška Merc, Legebitra, Ljubljana

Maja Založnik, Legebitra, Ljubljana

Troubles with the Balkans

Open Society Fund – Bosnia and Herzegovina

Sarajevo, 1.–3. november

Udeleženka:

Majda Hrženjak, Mirovni inštitut, Ljubljana

CENTER ZA MEDIJSKO POLITIKO

Medijska politika

Vodja projekta

Vodja/koordinator-ka projekta: Brankica Petković

E-pošta: brankica.petkovic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Urška Prepeluh, Jernej Rovšek (dostop do informacij javnega značaja), Sandra Bašić Hrvatinić, Renata Šribar.

Namen in cilji

Na področju medijske politike razvija Mirovni inštitut raziskovalne, monitoring, publicistične, zagovorniške in druge dejavnosti z namenom spodbujanja in vključevanja v javno razpravo ter vplivanja na sprejemanje in spremembe zakonov in drugih predpisov, strateških dokumentov in ukrepov, ki zadevajo svobodo izražanja in informiranja v Sloveniji in širše.

Izvedba

Monitoring implementacije zakona o dostopu do informacij javnega značaja in objava izsledkov v člankih v reviji *Medijska preža* (Urška Prepeluh, Jernej Rovšek). Izid zloženke z nasveti in navodili za uporabo zakona pri dostopu do informacij javnega značaja (november 2004, avtorica Urška Prepeluh). Predlog sprememb zakona o dostopu do informacij javnega značaja (december 2004, Urška Prepeluh). Organizacija omizja z udeležbo ministrov sedanje in nekdanje vlade, pristojnih za področje dostopa do informacij javnega značaja, pooblaščenke za dostop do informacij javnega značaja, pravnih strokovnjakov s tega področja in novinarjev (14. december 2004).

Pisanje in priprava za izid knjige o zasebnem in javnem v medijih, ki bo v začetku leta 2005 izšla v zbirki *Media Watch* in vsebuje poglavja o dostopu do informacij javnega značaja, varovanju zasebnosti v medijih, varstvu osebnih podatkov in samoregulacijskih mehanizmi v medijih (Jernej Rovšek).

Pismo evropski komisarki za kulturo glede avtentične razlage določil zakona o medijih o pornografiji (Renata Šribar in Brankica Petković).

Delovanje v strokovni komisiji za medije in avdiovizualno kulturo pri Ministrstvu za kulturo RS (Brankica Petković).

Poskus vpliva na predlog sprememb zakona o medijih na področju preprečevanja medijske koncentracije oz. zaščite pluralnosti in raznovrstnosti medijev (učinek rezultatov raziskav, objavljenih v okviru mednarodnega projekta o medijskem lastništvu, ki ga je vodil Mirovni inštitut, udeležba Sandre B. Hrvatinić, sodelavke MI, v pripravah sprememb zakona na tem področju).

Začetek raziskave o medijski politiki na področju televizij v Sloveniji, ki je del mednarodne raziskave v 20 evropskih državah pod okriljem programa EUMAP fundacije Open Society Institute iz Budimpešte (Mirovni inštitut je partner v Sloveniji, raziskovalec pa Marko Milosavljević). Raziskava bo zaključena in objavljena v letu 2005, ko bodo stekle tudi zagovorniške dejavnosti.

Dogodki

/

Javno dostopni rezultati

Članki o uresničevanju zakona o dostopu do informacij javnega značaja v Medijski preži št. 19 in 20/21 (april in november 2004).

Zloženka Priročnik za dostop do informacij javnega značaja medijih (november 2004).

Omizje o uresničevanju zakona o dostopu do informacij javnega značaja in predlogih za spremembah zakona, 14. decembra 2004.

Poročila v medijih o omizju o dostopu do informacij javnega značaja (TV Slovenija, POP TV, Radio Slovenija, Večer, Dnevnik, radijska mreža Infonet itn.).

Partnerji

Pravno-informacijski center nevladnih organizacij (PIC) pri prizadevanjih za dialog z vlado glede monitoringa in izboljšav zakona o dostopu do informacij javnega značaja. IDC Sveta Evrope pri pripravi in izvedbi omizja o dostopu do informacij javnega značaja.

Open Society Institute.

Kratka evalvacija

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja, ki je bil sprejet v začetku leta 2003, vsebuje nekaj rešitev, ki so rezultat prizadevanj Mirovnega inštituta, PIC-a, Alceda in drugih nevladnih organizacij. Nekatere rešitve glede nadzora nad uresničevanjem zakona, spodbujanjem in svetovanjem na področju dostopa do informacij javnega značaja niso bile sprejete, zato se Mirovni inštitut v sodelovanju s PIC-om prizadeva za dograjevanje sprejete ureditve. Za pozitiven pristop se je izkazala podelitev štipendije raziskovalki Urški Prepeluh v letu 2004 za monitoring uresničevanja zakona o dostopu do informacij javnega značaja, pripravo priročnika in omizja z namenom kritičnega spremljanja implementacije zakona in zagovarjanja sprememb, ki bi bile v interesu državljanov in civilno-družbenih organizacij.

Delovanje v strokovni komisiji za medije in avdiovizualno kulturo pri Ministrstvu za kulturo RS ima še vedno več značilnosti formalnega kot tvornega systemskega vključevanja civilne družbe v postopke oblikovanja in sprejemanja medijske in kulturne politike. Glede na to, da gre za relativno novo komisijo, ki je po izvolitvi nove vlade še razširjena z dvema novima članoma, bo potrebno dejavno in bolj vztrajno zahtevati tvorno in dejansko vključevanje.

Novinarski večeri

Vodja projekta

Vodja/koordinator-ka projekta: Brankica Petković

E-pošta: ksenija.horvat@rtvslo.si in brankica.petkovic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Ksenija Horvat (voditeljica), Borut Krajnc (fotograf), Tomaž Trplan (web, vabila), Tomaž Lavrič (ilustracije), Joško Pajer (Galerija Škuc, soorganizator).

Namen in cilji

Novinarski večeri so mednarodni javni pogovori o novinarstvu in medijih. Namen večerov je promocija novinarstva kot resnega in odgovornega, včasih tudi atraktivnega dela, namenjeni pa so tako novinarjem in študentom novinarstva kot tudi splošni javnosti. Poleg novinarjev in medijskih izvedencev iz Slovenije v pogovorih sodelujejo tudi tuji novinarji in strokovnjaki, kar prispeva k izmenjavi izkušenj, znanj in mnenj o novinarskem poklicu, delovanju medijev, medijskih svoboščinah, medijskih zakonodajah, medijskem trgu, novinarski solidarnosti itn. Novinarski večeri naj bi skupaj z drugimi projekti centra za medijsko politiko v okviru Mirovnega inštituta v Ljubljani prispevali h kvaliteti novinarstva in medijev v Sloveniji ter k razvoju profesionalne skupnosti in mednarodnih povezav.

Izvedba

Novinarski večeri potekajo v Galeriji ŠKUC, Stari trg 21, Ljubljana, Slovenija, pokroviteljstvo pa zagotavlja tudi Klub ŠKUC. Od aprila 1997 do decembra 2000 je to bil projekt Zavoda za odprto družbo - Slovenija, do pomladi 2000 je novinarske večere vodil novinar Boris Čibej. Od januarja 2001 je to projekt Mirovnega inštituta. Do januarja 2005 smo organizirali več kot 60 mednarodnih novinarskih večerov, voditelja Boris Čibej in Ksenija Horvat pa sta gostila približno 125 domačih in tujih novinarjev ter medijskih izvedencev. Teme in goste mednarodnih javnih pogovorov dogovori projektna skupina v sodelovanju s projektno skupino Media Watch za polletno obdobje, vendar se načrt lahko

spremeni glede na aktualnosti in relevantne pojave v novinarstvu, medijih in javnem prostoru. Povzetek vsakega novinarskega večera s kratkimi biografijami in fotografijami objavimo na spletni strani Media Watch.

Dogodki

V okviru projekta Novinarski večeri v 2004 smo organizirali tri dogodke:

24.2.2004: Mediji in manjšine, gostje: Brigitta Busch, raziskovalka in aktivistka iz Celovca, Antonio Rocco, direktor programov RTV Slovenija za italijansko narodno skupnost, Lajoš Bence, odgovorni urednik Nepujsaga in Ilija Dimitrievski, predsednik koordinacije zvez in društev narodov in narodnosti nekdanje Jugoslavije v Sloveniji.

4.3.2004: Kaj dela odgovorni urednik?, gosta: Peter Preston, nekdanji odgovorni urednik Guardian in Darijan Košir, odgovorni urednik Dela,

11.10.2004: Zakaj novinarska stavka?, gostje: Wolfgang Soergel, novinar in aktivist nemškega novinarskega sindikata, Edi Pucer, novinar in voditelj pri POP TV, Simona Rakuša, novinarka in voditeljica pri TV Slovenija, in Igor Drakulić, predsednik sekcije samostojnih in svobodnih novinarjev pri Sindikatu novinarjev Slovenije.

Javno dostopni rezultati

Seznam novinarskih večerov, povzetek razprave in predstavitev gostov so dosegljivi na spletni strani projekta Media Watch (<http://mediawatch.mirovni-institut.si>). Arhiv tonskih dopisov je dosegljiv na Mirovnem inštitutu.

O novinarskih večerih v letu 2004 so poročali Radio Slovenija, TV Slovenija, Delo, Dnevnik, Večer, STA, radijska mreža Infonet, Radio Študent, Radio Marš itn.

Partnerji

Pri iskanju primernih tujih gostov za novinarske večere sodelujemo z Fundacijo Guardian in še nekaterimi medijskimi centri in inštituti v tujini. Pri organizaciji novinarskih večerov je partner Klub Škuc, ker dogodki redno potekajo v prostorih Galerije Škuc v Stari Ljubljani.

Financerji

Open Society Institute

Mednarodni javni pogovori o novinarstvu in medijih, ki jih redno izvajamo v okviru projekta Novinarski večeri spodbujajo in razvijajo novinarsko reflektivnost, potrebo po analiziranju in primerjanju medijskih praks in medijskega razvoja v Sloveniji z razvojem v drugih državah, prispevajo k razvoju medijske in novinarske skupnosti v Sloveniji in odprtosti te skupnosti za javno razpravo v širši kulturni javnosti o problemih profesionalnih standardov v medijih, politični ekonomiji in družbeni odgovornosti medijev. Novinarski večeri prispevajo tudi k večji obveščenosti slovenske medijske skupnosti in splošne kulturne javnosti o problemih svobode izražanja in medijskega delovanja v drugih državah in regijah. S tem pa tudi, upamo, prispevajo k večji solidarnosti in odprtosti za sodelovanje in profesionalno pomoč. Konkretni učinki projekta Novinarski večeri niso kratkoročno merljivi, se pa kažejo v večji senzibiliziranosti medijske skupnosti v Sloveniji za vprašanja medijskih svoboščin, za primerjanje medijskih praks in medijskega razvoja v Sloveniji s tujimi primeri, v vključevanju tujih medijskih izvedencev in novinarjev v razprave, novinarske prispevke in medijske projekte v Sloveniji. Zaradi intenzivnosti drugih projektov je število novinarskih večerov v letu 2004 bilo manjše od predvidenega.

Medijsko lastništvo

Vodja projekta

Brankica Petković

brankica.petkovic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Sandra Bašić Hrvatina, Lenart J. Kučić (raziskovanje, koordinacija mednarodnega projekta), Neva Nahtigal (mednarodna konferenca), Tomaž Trplan (spletna stran), ter raziskovalci in partnerji v 17 državah, sodelavci pri raziskovalnem projektu mreže SEENPM.

Namen in cilji

Projekt je namenjen raziskovanju medijskega lastništva, mehanizmov regulacije in deregulacije na tem področju, kazalcev medijske koncentracije in monopolnega položaja na medijskem trgu, delovanja institucij, pristojnih za preprečevanje medijske koncentracije, učinkov medijske koncentracije na raznolikost medijskih vsebin in novinarsko avtonomijo. Projekt vključuje mednarodni raziskovalni in zagovorniški projekt »Media markets in SEE and EU accession countries – Mapping ownership patterns in the media and their effects on media freedom and pluralism« v okviru mreže medijskih centrov in inštitutov SEENPM – South East European Network for Professionalisation of the Media, ki je od septembra 2003 do konca 2004 potekal v Sloveniji ter v 17 drugih državah jugovzhodne Evrope in državah, novih članicah Evropske unije. Ugotovitve projekta smo in še predstavljamo domači in tuji javnosti z namenom ozaveščanja in promocije regulacijskih in nadzornih mehanizmov za preprečevanje koncentracije lastništva in dominacije centrov kapitalske ali politične moči nad interesi in pravicami javnosti v medijski dejavnosti.

Izvedba

Predstavitev izsledkov raziskave na mednarodni konferenci Unesca in OSCE-a ob Svetovnem dnevu tiska 3. maja v Beogradu. Projekt vključuje raziskavo strukture medijskega lastništava, zakonodaje in institucij po enotni metodologiji v 18 državah pod nadzorom mednarodnega projektne sveta. Po opravljeni raziskavi v okviru projekta je konec maja 2004 izšla knjiga s študijami iz vsake obravnavane države in z regionalno primerjalno študijo in prikazi. Po izidu knjige je junija 2004 v sodelovanju s Svetom Evrope na Bledu organizirana mednarodna konferenca z udeležbo najbolj relevantnih akterjev iz evropskih institucij, akademskega sveta, sveta medijske industrije in medijske politike (več kot 90 udeležencev). Knjiga je dostopna na spletni strani MI in je tudi široko distribuirana ciljni javnosti v Evropi in širše. Objavljeni so prevodi študij in organizirana omizja o izsledkih projekta v večini držav, ki so sodelovale v projektu. Začele so se priprave v sodelovanju z Mednarodno federacijo novinarjev (IFJ, s sedežem v Bruslju) za organizacijo predstavitve rezultatov projekta v Bruslju za ustvarjalce medijske politike iz evropskih institucij – Evropskega parlamenta, Evropske komisije, Sveta Evrope itn.

Dogodki

Organizacija mednarodne konference »Concentration of Media Ownership and Its Impact on Media Freedom and Pluralism« 11.-12. junija 2004.

Koordinacija objav prevodov in organizacije omizij v drugih sodelujočih državah v sodelovanju s partnerskim institucijami in udeležba na nekaterih od omizij v teh državah, kot na primer 6. julija v Skopju in 29. oktobra v Sarajevu .

Predstavitev izsledkov raziskave o medijskem lastništvu na regionalni konferenci o medijski politiki v jugovzhodni Evropi 24. in 25. septembra v Beogradu.

Organizacija predstavitve knjige Medijsko lastništvo v Ljubljani, 8. novembra 2004.

Javno dostopni rezultati

Objava izsledkov mednarodne raziskave na spletni strani www.mirovni-institut.si/media_ownership (maj 2004).

Objava in distribucija knjige v angleškem jeziku z izsledki mednarodne raziskave mreže SEENPM (maj 2004).

Objava slovenskega prevoda regionalnega pregleda in raziskovalnega poročila za Slovenijo pod naslovom Medijsko lastništvo, v okviru zbirke Media Watch, novembra 2004.

Partnerji

Medijski centri in inštituti, vključeni v mrežo SEENPM, South East European Network for Professionalisation of the Media. Open Society Fund Prague, Media Center Lithuania, Media Center Estonia, Media Center Latvia, Kosovo Fund for Open Society, Institute for Communication and Journalism Krakow, Danish School of Journalism, Guardian Foundation., Council of Europe (Media Division), International Federation of Journalists.

Financerji

Open Society Institute. Program Fresta danske vlade. Guardian Foundation. Council of Europe (konferenca).

Učinki in kratka evalvacija

Naše objave in predstavitve rezultatov raziskovanja medijskega lastništva v Sloveniji v letih 2002 in 2003 ter ugotovitve o grožnji medijske koncentracije v Sloveniji so bile eden od dejavnikov, ki so vplivali na vladni predlog za spremembo zakona o medijih v smeri učinkovitejše regulacije. Mednarodna raziskava, ki jo je jeseni 2003 začel in konec 2004 zaključil Mirovni inštitut v okviru mreže SEENPM, njeni rezultati in predstavitve rezultatov so vplivali na vsebino pomembnih evropskih dokumentov s področja medijske politike, kot je poročilo Evropskega medijskega inštituta za Evropski parlament o medijskem lastništvu v Evropski uniji, poročilo odbora Sveta Evrope za medijski pluralizem o transnacionalnem medijskem lastništvu itn. Priporočila konference, ki je ob koncu projekta organizirana v sodelovanju s Svetom Evrope so vplivala na vsebino resolucije o medijskem pluralizmu, ki bo marca 2005 sprejeta na ministrski konferenci Sveta Evrope o medijski politiki. Izsledki raziskave, zagovorništvo in promocija ugotovitev so učinkovali tudi v posameznih državah, ki so bile vključene v projekt, v smislu vpliva na zakonske rešitve, na dejavnost nevladnih organizacij in novinarskih združenj. V nekaterih državah je knjiga z

izsledki raziskave del obvezne študijske literature, in sicer ne le v obravnavanih državah ampak tudi na nekaterih tujih univerzah (npr. newyorški).

Raziskovanje medijskega lastništva zahteva nenehno spremljanje in ažuriranje podatkovnih baz, delovanje v različnih javnostih in včasih tudi spopade s predstavniki interesov kapitala v medijski industriji. Partnerstva z novinarskimi organizacijami in drugimi nevladnimi organizacijami in sodelovanje z vladnimi institucijami postajajo na področju ozaveščanja javnosti in preprečevanja medijske koncentracije vedno bolj pomembna. Hkrati je – glede na mednarodne razsežnosti medijskih korporacij, ki nastopajo v Sloveniji in sorodnih državah - vodenje mednarodnega projekta in pletenje mednarodne mreže raziskovalcev in aktivistov dragocena izkušnja in pridobitev za Mirovni inštitut, za nadaljnje raziskovanje in zagovorništvo na tem področju.

MEDIA WATCH

Vodja projekta

Brankica Petković

brankica.petkovic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Sandra B. Hrvatin, Marko Milosavljević, Gojko Bervar, Boris Čibej, Kaja Jakopič, Saša B. Lubej, Kristina Plavšak, Jaka Repanšek, Sonja Merljak, Lenart J. Kučić, Marko Prpič, Neva Nahtigal, Tanja Taštanoska, Tonči A. Kuzmanić, Jernej Rovšek, Urška Prepeluh, Renata Šribar, Tomaž Trplan (urednik spletne strani), Olga Vuković in Dušan Rebolj (prevajalca), Robert Žvokelj (oblikovalec).

Namen in cilji

Media Watch je projekt za spremljanje, proučevanje in poročanje o delu množičnih medijev v Sloveniji. Študije in članke s področja svojega delovanja objavlja v biltenu Medijska preža in dvojezični (slovensko-angleški) knjižni zbirki Media Watch. Projekt je nastal konec leta 1997, prve izdaje pa so objavljene marca 1998. Projekt združuje raziskovalce medijskih praks, novinarje, študente in druge zainteresirane za kakovost in odprtost slovenskega medijskega prostora in je tudi sam odprt za nove pobude in sodelavce. Izhodišče delovanja projekta je v zavedanju pomena novinarstva in javnega govora za ustvarjanje in ohranjanje odprtosti družbenih prostorov in nadzor nad delom javnih oblasti ter zasebnih centrov moči.

Študije in članke o delovanju množičnih medijev v Sloveniji objavljamo v reviji Medijska preža in dvojezični (slovensko-angleški) knjižni zbirki Media Watch. V okviru projekta izdajamo tudi zloženke, namenjene ozaveščanju splošne javnosti in medijske skupnosti. Poročila skupine za spremljanje nestrpnosti so pred leti začela izhajati pod okriljem projekta Media Watch, vendar jih zdaj pripravlja samostojno uredništvo v okviru Mirovnega inštituta.

Hkrati v okviru projekta organiziramo tudi omizja Media Watch o medijski politiki, na katerih sodelujejo neodvisni strokovnjaki, predstavniki vlade in parlamenta, in

predstavniki medijskih podjetij in organizacij. Občasno v okviru projekta ustvarimo tudi dokumentarne filme oz. prispevke. Deluje tudi spletna stran Media Watch (<http://mediawatch.mirovni-institut.si>), na kateri so kategorizirani in javno dostopni vse doslej izšle publikacije v okviru projekta Media Watch in tudi vsi javni dogodki.

Izvedba in javno dostopni rezultati

V okviru projekta Media Watch smo 15. marca 2004 v sodelovanju z društvom in sindikatom novinarjev organizirali omizje vplivu kapitalskih razmerij na medijskem trgu in znotraj posameznih medijskih hiš na svobodo in kakovost medijev v Sloveniji, 14. decembra 2004 pa v sodelovanju z IDC Sveta Evrope omizje o učinkovitosti in uporabnosti zakona o dostopu do informacij javnega značaja. Na omizjih so spregovorili predstavniki vlade in drugih zadevnih državnih organov, nevladnih organizacij in medijske skupnosti. V okviru omizja o kapitalski razmerjih in novinarstvu smo pripravili in predvajali video prispevek o položaju samostojnih in svobodnih novinarjev v Sloveniji. V letu 2004 sta izšli dve številki revije Medijska preža (enojna 19. in dvojna 20/21). Medijska preža dosega obseg 80 strani, povprečno število člankov oz. avtorjev pri vsaki številki je 40-50. Revija vsebuje tudi prilogo v angleškem jeziku. V okviru knjižne zbirke Media Watch je izšla knjiga Medijsko lastništvo – Vpliv lastništva na nedovisnost in pluralizem medijev v Sloveniji in drugih post-socialističnih evropskih državah, avtorjev Sandre B. Hrvatini, Lenarta J. Kučiča in Brankice Petković. Po izidu smo organizirali predstavitev knjige 8. novembra 2004. Izdali smo zloženki Priročnik za dostop do informacij javnega značaja, avtorice Urške Prepeluh in Priročnik za medije o upoštevanju načela enake možnosti spolov, avtoric Majde Hrženjak in Renate Šribar. V okviru publicistične dejavnosti projekta Media Watch je izšlo tretje Poročilo Skupine za spremljanje nestrpnosti, ki so ga v letu 2004 samostojno pripravili in uredili Roman Kuhar, Sabina Autor in Tomaž Trplan. Spletno stran Media Watch ureja in ažurira Tomaž Trplan. Na Novinarskih dnevih društva in sindikata novinarjev smo 5. novembra 2004 na podlagi večletnega delovanja projekta Media Watch predavali o pojavih sovražnega govora v medijih v Sloveniji. V drugi polovici leta je avtor Jernej Rovšek spisal, prevajalka Olga Vuković pa prevedla študijo o zasebnem in javnem v medijih, ki bo v začetku leta 2005 izšla v zbirki Media Watch in vsebuje poglavja o dostopu do informacij

javnega značaja, varovanju zasebnosti v medijih, varstvu osebnih podatkov in samoregulacijskih mehanizmi v medijih.

Partnerji

Pri projektu Media Watch redno sodelujejo številni posamezniki iz Slovenije in tujine. Sodelavci iz Slovenije prihajajo z univerz v Ljubljani in Mariboru, iz osrednjih medijskih hiš v Sloveniji, študentskih skupin in iz vrst neodvisnih raziskovalcev ali samostojnih medijskih delavcev. Sodelavci iz tujine prihajajo z univerz, iz medijskih institutov in centrov ter iz medijskih hiš na Hrvaškem, Danskem, Poljskem, Madžarskem, v Srbiji, Avstriji, Veliki Britaniji, ZDA, Nemčiji, Franciji, Bolgariji, Črni gori itn.

Partnerja sta še Cankarjev dom pri pripravi in izvedbi omizja o kapitalu in novinarstvu in IDC Sveta Evrope pri pripravi in izvedbi omizja ob izidu knjige o medijskem lastništvu.

Financerji

Open Society Institute in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport (prispevek za izdajo revije Medijska preža).

Kratka evalvacija

Projekt Media Watch (publikacije in omizja Media Watch) ima velik odmev v medijski skupnosti, med raziskovalci, učitelji in študenti novinarstva in komunikologije v Sloveniji. Precejšnjih odmevov in pohval je v tujini deležna knjižna zbirka Media Watch.

Publikacije in druge dejavnosti v okviru projekta Media Watch predstavljajo redno obliko refleksije o medijski politiki in medijskih praksah v Sloveniji, v kateri sodelujejo akterji in analitiki s tega področja, ter na ta način projekt dosega dolgoročni vpliv na kakovost in kulturo medijske dejavnosti in novinarskega dela. Distribucija revije Medijska preža povzroča visoke poštno stroške glede na obseg in format revije. Distribucija in prodaja revije v knjigarnah ni učinkovita, prodajna mreža Dela pa trdi, da revija ni zanimiva za množično prodajo in je ne prodaja na kioskih. Del splošne javnosti, ki revije ne pozna in jo po naključju odkrije, nas spodbuja, da revijo prodajamo na kioskih in več promoviramo. Sredstva za izid pa se postopoma zmanjšujejo in se, ne glede na pospešeno

iskanje sredstev na vladnih razpisih, pri izdajanju revije Medijska preža srečujemo s številnimi strateškimi izzivi.

Manjšinski mediji v Sloveniji

Vodja projekta

Brankica Petković

brankica.petkovic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Neva Nahtigal, Marko Prpič, Tanja Taštanoska, Aljaž Pengov-Bitenc, Špela Škrbina, Bojan Golčar. Pri izvedbi mednarodnega seminarja: Mojca Pajnik, Mojca Sušnik, Živa Humar in Janis Overlock.

Namen in cilji

Dolgoročni namen projekta je raziskati in spremljati položaj manjšinskih medijev v Sloveniji in raven varstva pravic manjšin, predvsem Romov, na medijskem področju. Hkrati v okviru projekta poleg raziskovalnih dejavnosti razvijamo zagovorniške in izobraževalne dejavnosti, katerih namen je krepiti (z)možnosti manjšinskih skupnosti za medijsko delovanje. V raziskovalnem delu projekta spremljamo dostop manjšin do osrednjih medijev, delovanje manjšinskih medijev in poročanje medijev o temah, ki zadevajo manjšine. Namen projekta je tudi preučevanje medijske politike na tem področju, predlaganje in zagovarjanje rešitev in sprememb, ki bi prispevale k boljšemu dostopu manjšin do medijev. Projekt smo začeli v letu 2002, ko smo izdelali mednarodni primerjalni študiji, v letu 2003 pa smo projekt intenzivirali na področju izobraževanja in zagovorništva pravic Romov na medijskem področju, v letu 2004 pa nadaljevali z izobraževalnimi in zagovorniškimi dejavnostmi ter se vključili v mednarodne mreže na tem področju.

Izvedba

V okviru projekta smo nadaljevali raziskovalne, zagovorniške in izobraževalne dejavnosti, ki jim je bil namen zagotoviti redno delovanje romske radijske produkcije ROMIC v Murski Soboti in pridobitev frekvence za začetek delovanja prve romske radijske postaje. Hkrati smo v te dejavnosti vključevali nosilce

romske radijske dejavnosti iz Ljubljane in Maribora (romske avtorje pri Radiu Študent in Mariborskem Radiu Študent). Zvezi Romov Slovenije smo pomagali izdelati projekt za prijavo na razpis za frekvenco, iskati finančna sredstva in politično podporo, usposobiti kadre, vzpostavljati in ohranjati stike z mednarodnimi organizacijami in partnerji.

S podporo Evropske unije smo v okviru programa Phare izvedli dve dvodnevni delavnici v Ljubljani z namenom usposabljanja sodelavcev romskih radijskih oddaj za profesionalno novinarstvo. V okviru projekta je pripravljena tudi radijska oddaja o izobraževanju Romov v Sloveniji, ki so je predvajale številne lokalne radijske postaje in tudi nacionalni radio. Pripravljen je tudi priročnik o radijskem novinarstvu za romske novinarje.

Izvedli smo še tri delavnice v Murski Soboti in Mariboru in tudi organizirali študijski obisk dveh novinark iz Murske Sobote pri Radiu Slovenija in Radiu Glas Ljubljane.

O položaju romske skupnosti v Sloveniji na področju medijev smo razpravljali na posvetu v Državnem svetu in tudi na simpoziju, ki ga je septembra 2004 v Murski Soboti organizirala Zveza Romov Slovenije.

Vključili smo se v evropsko mrežo organizacij s področja manjšin in medijev On Line/More Colour in the Media, septembra 2004 sodelovali na njihovi konferenci Tuning Into Diversity v Noordwijkerhoutu na Nizozemskem, decembra 2004 pa v Atenah sodelovali na njihovem posvetu o skupnih dejavnostih za krepitev položaja manjšin na področju medijev v Evropi v letih 2005-2006. Na povabilo Britanskega veleposlaništva smo se novembra udeležili seminarja o medijih in manjšinah v Veliki Britaniji, ki sta ga za novinarje in aktiviste iz Srednje in Vzhodne Evrope pripravila Guardian in BACEE (Britansko združenje za Srednjo in Vzhodno Evropo).

Z našim centrom Vzhod-Vzhod in budimpeštanskim Centrom za neodvisno novinarstvo smo novembra 2004 organizirali dvodnevni mednarodni seminar »Krepitev manjšin v medijih v večkulturnih družbah«, ki se ga je udeležilo več kot 30 udeležencev iz številnih evropskih držav.

Dogodki

Pet delavnic za romske novinarje (31. januarja v Mariboru, 7. februarja v Murski Soboti, 1.-3. julija v Ljubljani, 26.-29. julija v Ljubljani, in 16. oktobra v Murski Soboti).

Študijski obisk dveh novinark romske radijske produkcije ROMIC pri Radiu Slovenija in RGL-u 23.-24. februarja.

Sodelovanje na posvetu v Državnem svetu o položaju Romov v Sloveniji 1. julija.

Sodelovanje na simpoziju Zveze Romov Slovenije o položaju Romov v Sloveniji 24. septembra.

Organizacija mednarodnega seminarja Krepitev manjšin v medijih v večkulturnih družbah (v sodelovanju s centrom Vzhod-Vzhod MI in Centrom za neodvisno novinarstvo iz Budimpešte) v Ljubljani, 12.-13. novembra 2004.

Sodelovanje na treh mednarodnih seminarjih in konferencah (v Noordwijkerhoutu na Nizozemskem, Atenah in Londonu).

Partnerji

Zveza Romov Slovenije; Open Society Institute Budapest; Medienhilfe, Zurich; SEEMO/IPI, Dunaj; European Roma Rights Center, Budimpešta; Radio Marš, Radio Kaos, Radio Študent, mreža On line/More Colour in the Media in nevladna organizacija Mira Media iz Nizozemske; pri izvedbi mednarodnega seminarja: Center za neodvisno novinarstvo iz Budimpešte.

Financerji

Open Society Institute, Evropska komisija (program PHARE), Program Matra Veleposlaništva Kraljevine Nizozemske.

Kratka evalvacija

Projekt je spodbudil razprave in premike v manjšinskih skupnostih, predvsem v romski skupnosti o novih mehanizmih dostopa te skupnosti do medijev in ustanovitvi romske radijske postaje ali romske radijske produkcije v Sloveniji. Okrepil je usposabljanje mlajših pripadnikov romske skupnosti za medijske poklice. Pri ustvarjalcih medijev za romsko manjšino in pri kreatorjih medijske in manjšinske politike v Sloveniji pa je prispeval k iskanju nadaljnjih ukrepov za izboljšanje dostopa manjšin do medijev. Prispeval je tudi k vključevanju

manjšinskih medijev in tudi Mirovnega inštituta v evropske povezave in mreže na področju manjšin in medijev, vendar bi projekt moral v nadaljevanju, s pomočjo strateškega raziskovanja in metod zagovorništva, prispevati še več, tako kratkoročno kot dolgoročno, za boljši dostop manjšin do medijev, predvsem na primeru romske manjšine in tim. novih (nepriznanih) manjšin iz nekdanje Jugoslavije.

Mednarodno sodelovanje na področju medijev

Vodja projekta

Brankica Petković

brankica.petkovic@mirovni-institut.si

Sodelavci

Tanja Taštanoska, koordinatorica mreže medijskih centrov in inštitutov v jugovzhodni Evropi – SEENPM pri Mirovnem inštitutu, Marko Milosavljević, raziskovalec pri partnerskem projektu EUMAP, Neva Nahtigal, raziskovalka pri partnerskem projektu Article 19.

Namen in cilji

Mirovni inštitut v Ljubljani (s svojim centrom za medijsko politiko) je član mreže devetnajstih medijskih centrov in sorodnih inštitucij v jugovzhodni Evropi (South East European Network for Professionalisation of the Media - SEENPM), ki jo podpirata danska in švicarska vlada ter mreža Sorosovih fondacij OSI Network.

Mreža medijskih centrov SEENPM izvaja skupne seminarje in raziskave ter organizira regionalne konference in programe izmenjav. S projekti sodelovanja v jugovzhodni Evropi želimo omogočiti izmenjavo znanj in izkušenj na področju novinarstva, medijskih reform, spreminjanja zakonodaje in analiz medijskih praks, ter s tem doseči boljše rešitve in medsebojno poznavanje in uporabo relevantnih virov in ekspertiz. Vključili smo se v evropsko mrežo organizacij s področja manjšin in medijev On Line/More Colour in the Media z namenom skupnega delovanja in izmenjav dobrih praks.

Hkrati Mirovni inštitut razvija samostojne projekte sodelovanja z drugimi medijskimi centri, inštituti, medijskimi hišami, raziskovalci in novinarji iz vzhodne in zahodne Evrope ter drugih regij in celin.

V letu 2004 smo v okviru mreže SEENPM izvedli raziskovalno-zagovorniški projekt »Media markets in SEE and EU accession countries – Mapping ownership patterns in the media and their effects on media freedom and pluralism«, ki je sklenjen z izidom in distribucijo knjige z rezultati projekta, prevodi v jezike sodelujočih držav, organizacijo mednarodne konference in omizij v sodelujočih državah.

V okviru mreže SEENPM smo od 14.-17. oktobra 2004 v Ljubljani organizirali seminar in terensko delo za 11 novinarjev iz jugovzhodne Evrope o poročanju o migracijah v Evropsko unijo »Reporting migrations – Welcome to fortress«.

Šesnajst novinarjev in medijskih delavcev iz Slovenije se je med letom 2004 udeležilo seminarjev in delavnic v okviru mreže SEENPM. Jedrt Jež, novinarka TV Slovenija se je v Tirani udeležila seminarja o poročanju o kulturi, Alenka Kotnik, novinarka TV Slovenija se je v Sarajevu udeležila delavnice o poročanju o ženskah, Andrej Stopar, novinar Radia Slovenija se je v Sarajevu udeležil seminarja o Evropski uniji in njeni zunanji politiki, Erik Valenčič, svobodni novinar in sodelavec Radia Študent se je v Sofiji udeležil seminarja o radijskem novinarstvu, Uroš Škerl, svobodni novinar in sodelavec Dela, se je v Omišlju udeležil terenskega novinarskega raziskovanja o onesnaževanju voda, Petra Kern, novinarka ženske revije Lepa in zdrava je sodelovala na delavnici v Sarajevu, Uroš Volk, radijski športni novinar se je v Beogradu udeležil delavnice o poročanju o nasilju v športu, Erika Repovž, urednica spletne izdaje Dela, je sodelovala v delavnici o samoregulaciji na internetu, sodelavec revije Gea Sašo Avsec se je udeležil raziskovalnega terenskega dela v nuklearni elektrarni Kozloduy v Bolgariji, novinar Žurnala Nenad Glucks seminarja v Podgorici o poročanju o manjšinah, Polonca Korez, novinarka Radia Marš je sodelovala na delavnici v Tirani o poročanju o šolstvu, sodelavec Radia Študent Peter Alešnik se je udeležil seminarja o prodajnih in promocijskih strategijah v medijih, Zoran Potić, novinar Večera pa terenskega raziskovalnega dela v Bosni in Hercegovini o tamkajšnjih rekah. Lucija Bošnik, novinarka Financ se je udeležila seminarja v Sofiji o poročanju o korupciji, novinarka Večera Katja Šeruga seminarja v Bukarešti o poročanju o volitvah in novinarka Dnevnika Maja Ogorevc seminarja v Budimpešti o družinskem nasilju.

V letu 2004 smo bili partnerji pri izvedbi raziskave o medijski politiki na področju televizij v Sloveniji, ki je del mednarodne raziskave v 20 evropskih državah pod okriljem programa EUMAP Open Society Institute iz Budimpešte (raziskovalec Marko Milosavljević). Raziskava bo zaključena in objavljena v letu 2005, ko bodo stekle tudi zagovorniške dejavnosti.

V okviru dolgoletnega sodelovanja s fundacijo Guardian smo organizirali študijski obisk novinark Financ Suzane Kos pri časopisni hiši Guardian v Londonu (december 2004).

Z BBC World Service Trustom in z nizozemsko nevladno organizacijo Mira Media smo junija in julija 2004 na razpisa Evropske komisije (programa MEDA in INTI) prijavi evropska projekta s področja novinarstva in medijev.

V okviru projekta, ki ga vodi britanski Article 19, od novembra 2004 sodelujemo v raziskavi mehanizmov samoregulacije v tiskanih medijih v evropskih državah, ki bo sklenjena z objavo primerjalne študije in organizacijo konference. V okviru Mirovnega inštituta raziskavo vodi Neva Nahtigal.

Z Mednarodno zvezo novinarjev smo konec leta 2004 razvili sodelovanje v okviru priprav za predstavitev izsledkov raziskave o medijskem lastništvu za predstavnike relevantnih evropskih institucij v Bruslju.

Dogodki in javno dostopni rezultati

Objave in dogodki v okviru projekta mreže SEENPM o medijskem lastništvu, ki ga je vodil Mirovni inštitut (glej poročilo o tem projektu).

Seminar za novinarje iz jugovzhodne Evrope o poročanju o migracijah, oktober 2004.

Udeležba 16 slovenskih novinarjev na seminarjih in konferencah mreže SEENPM, januar-december 2004.

Študijski obisk novinark Financ pri Guardianu, december 2004.

Partnerji

/

Financerji

/

Kratka evalvacija

Projekti s področja mednarodnega medijskega sodelovanja omogočajo sodelovanje slovenskih novinarjev in medijskih izvedencev v regionalnih izobraževalnih in raziskovalnih programih, spodbujajo regionalna in mednarodna strokovna srečanja in skupne projekte na področju medijske politike in refleksije medijskih praks. Preko tovrstnih projektov so se vzpostavile trdne vezi med posameznimi institucijami in posamezniki iz Slovenije in drugih držav, ki delujejo na področju medijev in novinarstva, razvijajo se in uresničujejo številni skupni projekti (študije, raziskave, knjige ipd.). Mirovni inštitut se je izkazal za relevantnega partnerja za regionalne in mednarodne projekte o medijih in novinarstvu. Tako inštitut kot posamezni sodelavci so redno vabljeni na strokovna srečanja in vključeni v regionalne in mednarodne projekte.

KNJIŽNICA MIROVNEGA INŠTITUTA

Knjižnična in informacijska dejavnost specialne knjižnice Mirovnega inštituta

Vodja/koordinator projekta

Julija Magajna (knjižničarka)

julija.magajna@mirovni-institut.si

Sodelavci

/

Namen in cilji

Temeljni namen knjižnice je zadovoljevanje potreb zaposlenih na Mirovnem inštitutu in zunanjih uporabnikov po knjižničnem gradivu in informacijah iz področij mirovni študij, človekovih pravic, nasilja, diskriminacije, ne/strpnosti in (radikalne) politične in družbene teorije.

Izvedba

V knjižnici MI so v letu 2004 potekala naslednja opravila:

- nabava in hranjenje knjižničnega gradiva in drugih informacijskih virov,
- formalna in vsebinska obdelava knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje splošnega dostopa do gradiva in drugih informacijskih virov v knjižnici in knjižničnem informacijskem sistemu,
- inventura in ponovna klasifikacija knjižničnega gradiva,
- avtomatizacija izposoje.

Dogodki

/

Javno dostopni rezultati

/

Partnerji

/

Financerji

Open Society Institute New York

Kratka evalvacija

Zaradi naraščujoče dostopnosti gradiva in drugih informacijskih virov v knjižničnem informacijskem sistemu se je povečala izposoja gradiva in število novih uporabnikov. Ker so se omejila sredstva za nabavo, se je zmanjšal pritok novega gradiva. Iz tega razloga bo knjižnica poskušala pridobiti sredstva še iz drugih finančnih virov. V letu 2005 bo opravljala še dve novi dejavnosti (bibliografijo raziskovalcev in obdelavo člankov), dokončala pa se bosta projekta inventure in avtomatizacije izposoje.

POSEBNI PROGRAMI

Program raziskovalnih štipendij Mirovnega inštituta 2003

Vodja projekta

Tatjana Pezdir

tatjana.pezdir@guest.arnes.si

Sodelavci

Brankica Petkovič, Aldo Milohnič, Vlasta Jalušič

Namen in cilji

Namen programa je bil spodbuditi strateško raziskovanje aktualne družbene in politične tematike v Sloveniji, sosednjih regijah in EU in s tem prispevati k razvoju kritičnih in alternativnih pristopov v procesu transformacije družbe in družbenih politik. Program je bil predvsem namenjen mlajšim raziskovalcem/kam na podiplomskih študijah ali postdoktorskih programih, vendar ni bil namenjen štipendiranju rednega ali izrednega študija na kateri koli stopnji.

Izvedba

V letu 2004 smo podelili eno raziskovalno štipendijo za raziskovalno usposabljanje v okviru Medijskega programa.

Dogodki

Rezultati štipendije (priročnik) so bili predstavljeni v omizju z naslovom »So informacije javnega značaja red dostopne?«, IDC Sveta Evrope, 14.12.2004.

Javno dostopni rezultati

Priročnik z naslovom »Priročnik za dostop do informacij javnega značaja, izšlo na Mirovnem inštitutu v okviru Mediawatch.

Partnerji

/

Financerji

OSI New York

Kratka evalvacija
